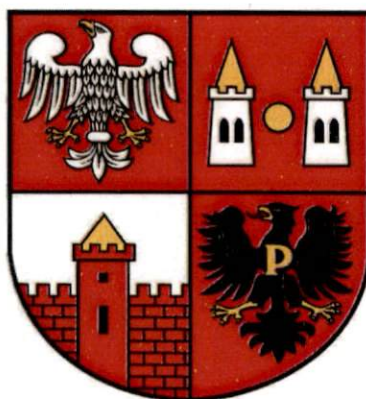

eko-precyzja

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Płońskiego do roku 2023
za lata 2021-2022**

Płońsk 2023

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Spis treści

1. Wstęp.....	5
1.1. Podstawa prawna	5
1.2. Okres sprawozdawczy.....	5
1.3. Źródła danych.....	5
1.4. Zakres opracowania	5
2. Charakterystyka powiatu płońskiego.....	5
2.1. Położenie	5
2.2. Komunikacja.....	8
2.3. Demografia	13
2.4. Sieć gazowa i ciepła	16
2.5. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	17
2.5.1. Zaopatrzenie w wodę	17
2.5.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych	20
2.6. Klimat.....	21
2.7. Wody powierzchniowe i podziemne	21
2.8. Zasoby przyrodnicze	32
2.9. Zasoby kopalin	48
2.10. Gleby	62
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla powiatu płońskiego.....	66
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	91
5. Ocena systemu monitoringu.....	92
5.1. Wskaźniki monitoringu.....	92
5.2. Ochrona powietrza	95
5.3. Zasoby wodne	98
5.4. Gospodarka odpadami	103
5.5. Klimat akustyczny.....	107
5.6. Pola elektromagnetyczne	112
5.7. Zagrożenie poważnymi awariami	116
6. Podsumowanie	117

Wykaz skrótów

Nazwa skrótu	Wyjaśnienie
Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
CEEB	Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
GUGiK	Główny Urząd Geodezji i Kartografii
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IUNG-PIB	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa -Państwowy Instytut Badawczy
IMGW-PIB	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej -Państwowy Instytut Badawczy
ITD	Inspekcja Transportu Drogowego
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KSRG	Krajowy system ratowniczo-gaśniczy
LZO (VOC)	Lotne związki organiczne (volatile organic compounds)
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
MODR	Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno - Rolnicza
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PDK	Plan działań krótkoterminowych
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PONE	Program Ograniczania Niskiej Emisji
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSP	Państwowa Straż Pożarna
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
RF Polski Ład	Rządowy Fundusz Polski Ład
RFRD	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
RPO	Regionalny program operacyjny
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPGO	Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka
ZMŚP	Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022 poz. 2556) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Program ochrony środowiska ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na poziomie gminnym. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem sporządzenia Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie zadań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi oraz aktualna ocena stanu środowiska.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla powiatu płońskiego sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie, określonych dla powiatu płońskiego. Raport obejmuje okres od **01 stycznia 2021 – 31 grudnia 2022 r.**

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pozyskane zostały od urzędów gmin wchodzących w skład powiatu, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Głównego Urzędu Statystycznego, Głównego Inspektoratu Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Warszawie, Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Warszawie oraz nadleśnictw.

1.4. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Wstęp
- Charakterystyka powiatu płońskiego,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka powiatu płońskiego

2.1. Położenie

Powiat płoński jest zlokalizowany w zachodniej części województwa mazowieckiego. Od północy graniczy on z powiatami: żuromińskim, mławski oraz ciechanowskim, od wschodu z powiatem pułuskim, od południowego–wschodu z powiatem nowodworskim, od południa z powiatem natomiast od zachodu powiatami: plockim oraz sierpeckim.

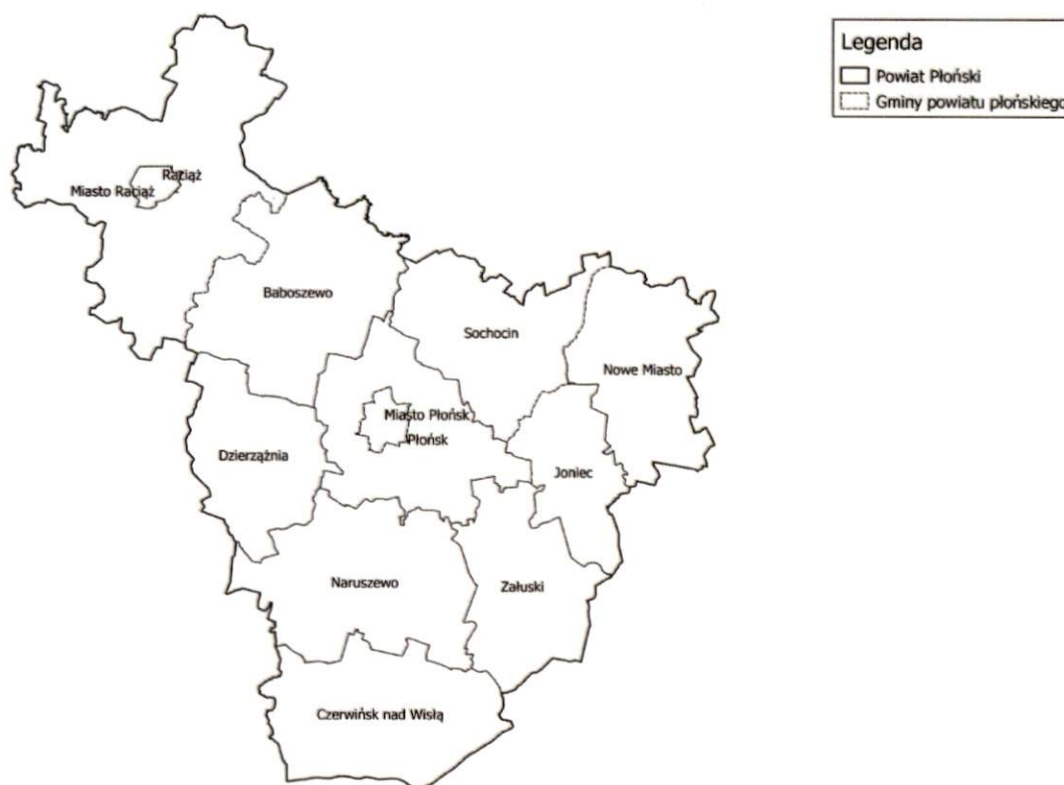
W skład powiatu płońskiego wchodzi 12 gmin, z czego 2 to gminy miejskie (Płońsk, Raciąż), 3 to gminy miejsko-wiejskie (Czerwińsk nad Wisłą, Nowe Miasto, Sochocin) natomiast 7 to gminy wiejskie (Baboszewo, Dzierżążnia, Joniec, Naruszewo, Płońsk, Raciąż, Załuski). Siedziba powiatu znajduje się w Płońsku.

Rysunek 1. Powiat płoński na tle województwa mazowieckiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GUGiK

Rysunek 2. Gminy powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GUGiK

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski powiat płoński leży w obrębie następujących jednostek¹:

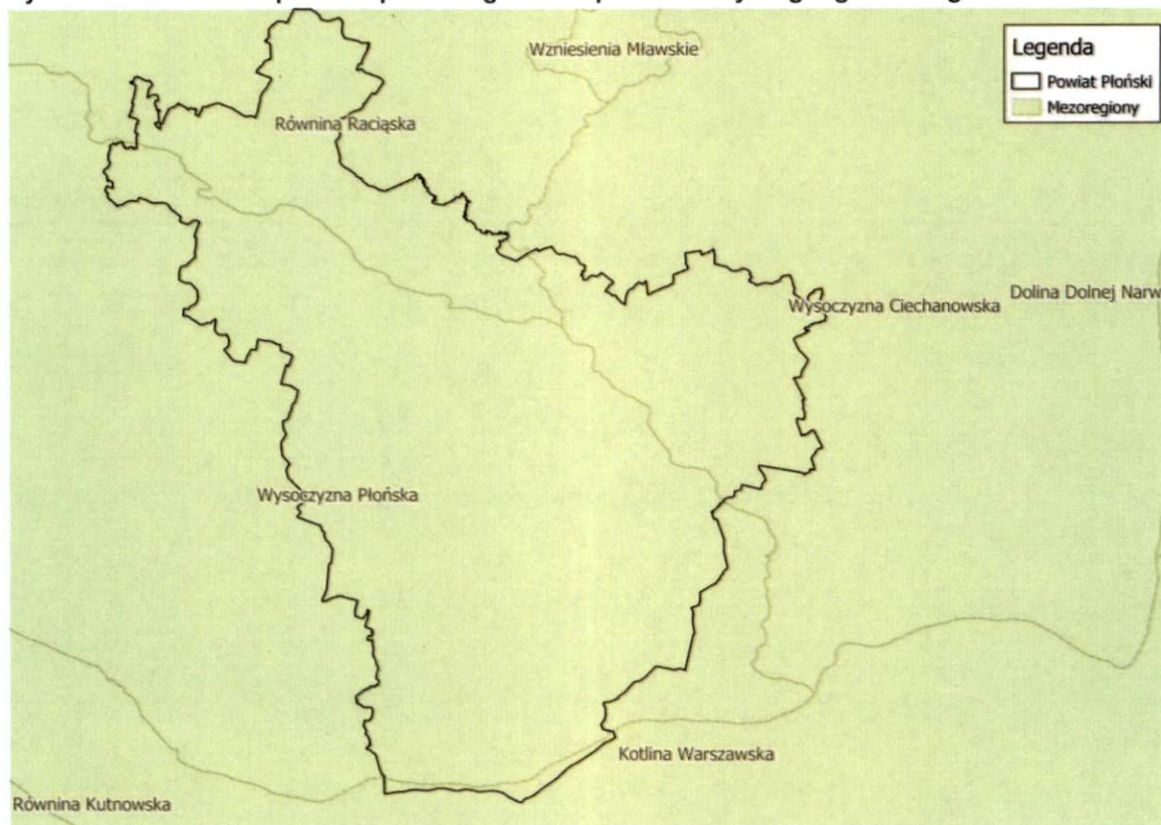
Megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa

- Prowincja Niż Środkowoeuropejski:
  - Podprowincja Niziny Środkowopolskie:
    - Makroregion Nizina Środkowomazowiecka:
      - Mezoregion Kotlina Warszawska,
    - Makroregion Nizina Północnomazowiecka:
      - Mezoregion: Wysoczyzna Płońska,
      - Mezoregion: Wysoczyzna Ciechanowska,
      - Mezoregion: Równina Raciąska.

¹ Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data.

Rysunek 3. Położenie powiatu płońskiego na tle podziału fizyko-geograficznego Polski.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ

2.2. Komunikacja

Sieć drogowa

Sieć drogowa powiatu płońskiego złożona jest z następujących ciągów komunikacyjnych:

- Drogi krajowe:
  - Droga ekspresowa S-7;
  - Droga krajowa nr 10;
  - Droga krajowa nr 50;
  - Droga krajowa nr 60;
  - Droga krajowa nr 62;
- Drogi wojewódzkie:
  - Droga wojewódzka nr 565;
  - Droga wojewódzka nr 570;
  - Droga wojewódzka nr 571;
  - Droga wojewódzka nr 620;
  - Droga wojewódzka nr 632;
- Drogi powiatowe (wykaz tych dróg przedstawiono poniżej),
- Drogi gminne,
- Drogi inne.

Tabela 1. Drogi powiatowe zlokalizowane na obszarze powiatu płońskiego.

Numer drogi	Nazwa drogi	Kilometraż	Długość	Dopuszczalna masa całkowita pojazdu
		od-do	km	t
1247W	Ojrzeń-Nowe Miasto	6+462-13+208	6,746	15
1248W	Gołoczyszna-Zawady-Nowe Miasto	7+330-14+990	7,66	15
2386W	Strzegowo-Mączewo-Unieck	4+200-6+819	2,619	–
2991W	Kobylniki-Garwolewo-Czerwińsk	1+852-9+324	7,472	10
2992W	Chmielewo-Bolino-Garwolewo	2+038-5+286	3,248	18
2994W	Drobin-Koziebrody-Pijawnia	3+400-12+720	9,32	–
2998W	Drobin-Gralewo-Mystkowo	3+167-15+167	12	–
3001W	Stara Wrona-Wojszczyce-Zakroczym-do drogi nr 62	0+000-4+650	4,65	10
3002W	Miączynek-Smoszewo-Nowe Trębki-Kroczewo	0+000-5+102	5,102	–
3003W	Raszewo-Radzikowo	0+000-7+345	7,345	–
3004W	Garwolewo-Komsin-do drogi nr 570	0+000-5+294	5,294	18
3005W	od drogi nr 570-Komsin-Chociszewo-do drogi nr 62	0+000-3+842	3,842	10
3006W	Wychódźc-Miączynek	0+000-4+980	4,98	–
3007W	Chociszewo-Przybojewo	0+000-3+136	3,136	18
3008W	Grodziec-Goławin-Miączynek	0+000-10+359	10,359	15
3013W	Pólka Raciąż-Pijawnia-Jaworowo	0+000-3+700	3,7	–
3014W	Raciąż-Radzanów-Liberadz	0+000-6+280	6,28	–
3015W	od drogi(Raciąż-Radzanów)-Szczepkowo-Unieck	0+000-9+535	9,535	–
3016W	Szczepkowo-Lipa	0+000-5+005	5,005	–
3017W	Unieck-Kowalewko	0+000-5+270	5,27	–
3018W	Polesie-Luszewo-Glinojeck	0+000-2+300	2,3	–
3019W	Drozdowo-Śródborze	0+000-6+100	6,1	10
3020W	Galomin-Dramin-Krajkowo	0+000-14+100	14,1	15
3021W	Płońsk-Raciąż	0+000-25+292	25,292	–
3022W	Gralewo-Witkowo	0+000-6+500	6,5	12
3023W	Młodochowo-Raciąż	0+000-7+560	7,56	8
3024W	Mystkowo-Drozdowo-Raciąż	0+000-13+300	13,3	–

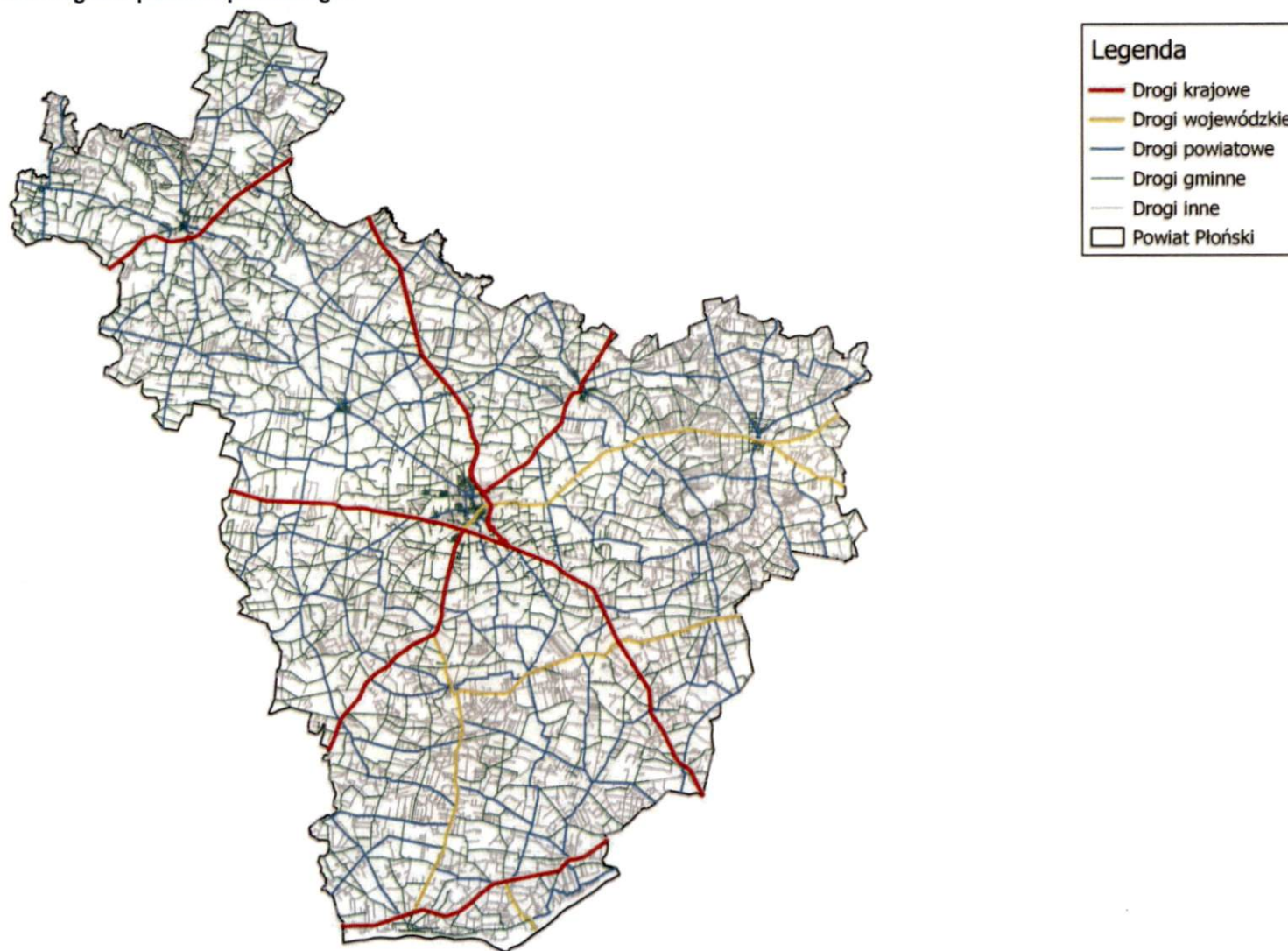
Numer drogi	Nazwa drogi	Kilometraż	Długość	Dopuszczalna masa całkowita pojazdu
		od-do	km	t
3025W	Cieszkowo Nowe-Kielki	0+000-6+400	6,4	8
3026W	Baboszewo-Rzewin-Polesie	0+000-9+580	9,58	15
3027W	Dłużniewo-Galominek	0+000-4+820	4,82	–
3028W	Baboszewo-Dłużniewo	0+000-5+455	5,455	–
3029W	Baboszewo-Bożewo-Szapsk	0+000-13+113	13,113	–
3030W	Wierzbica Szlachecka-Starczewo Wielkie-Arcelin	0+000-14+200	14,2	8
3031W	Korzybie Wielkie-Baboszewo	0+000-3+270	3,27	–
3032W	Arcelin-Jarocin-Galomin	1+960-7+065	5,105	–
3033W	Sarbiewo-Goszczyce Średnie-Dziektarzewo	0+000-9+368	9,368	–
3034W	Szymaki-Smardzewo-Sochocin Kolonia	0+000-8+029	8,029	10
3035W	od drogi(Sochocin-Konradowo-Malużyn)-Kępa-Smardzewo	0+000-5+714	5,714	5
3036W	Sochocin-Konradowo-Malużyn	0+000-6+516	6,516	–
3037W	Szymaki-Jarocin-Sokolniki	0+000-6+150	6,15	–
3038W	Kołożąb-Biele	0+000-4+780	4,78	5
3039W	Drożdżyn-Wycinki	0+000-3+100	3,1	15
3040W	Szpondowo-Strachowo-Poczernin	0+000-7+470	7,47	10
3041W	Joniec-Sochocin	0+000-12+740	12,74	–
3042W	Sochocin-Kondrajec-Karolinowo	0+000-8+800	8,8	–
3043W	Jurzynek-Gościmin-do drogi (Ojrzeń-Nowe Miasto)	0+000-11+160	11,16	–
3044W	Nowe Miasto-Kałużyczyn	0+000-8+890	8,89	10
3045W	Władysławowo-Gawłowo-Cieksyn-do drogi nr 571	0+000-6+905	6,905	10
3046W	Nowe Miasto-Cieksyn	0+000-6+080	6,08	10
3047W	Wrona Stara-Joniec-Nowe Miasto	0+000-12+653	12,653	10
3048W	Królewo-Miszewo	0+000-5+350	5,35	–
3049W	Joniec-Sobieski-Kołożąb	0+000-8+220	8+220	–
3050W	Lisewo-Ślepowrony-Kołożąb	0+000-5+680	5,68	–
3051W	Strachowo-Lisewo-Joniec	0+000-11+618	11,618	–
3052W	Wrońska-Omięciny-Joniec	0+000-8+730	8,73	–

Numer drogi	Nazwa drogi	Kilometraż	Długość	Dopuszczalna masa całkowita pojazdu
		od-do	km	t
3053W	Słotwin-Wrońska	0+000-2+900	2,9	10
3054W	Krysk-Poczernin-Pilitowo	0+000-8+900	8,9	–
3055W	Przybojowo-Pieścidla-Krysk-Postróże	0+000-13+549	13,549	10
3056W	Radzyminek-Wichorowo-Postróże	0+000-7+390	7,39	–
3057W	Płońsk-Wichorowo	0+000-7+172	7,172	10
3058W	Brody-Pilitowo-Siedlin	0+000-1+650	1,65	–
3059W	Ilinek-Kucice-Bulkowo-Bodzanów	0+000-11+717	11,717	–
3060W	Wilamowice-Pluskocin-Wierzbica Pańska	0+000-9+150	9,15	8
3061W	Baboszewo-Dzierżążnia-Kucice	0+000-11+950	11,95	10
3062W	Nacpolsk-Sosenkowo-Kucice	0+000-7+110	7,11	10
3063W	Kozarzewo-Gumino-Kucice	0+000-7+370	7,37	–
3064W	Wróblewo-Przemkowo-Wilamowice	0+000-8+100	8,1	10
3065W	Wola Krysk-Naruszewo-Kozarzewo	0+000-9+350	9,35	–
3066W	Zaborowo-Naruszewo	0+000-5+288	5,288	10
3067W	Radzikowo-Sobanice-Nacpolsk	0+000-9+767	9,967	10
3068W	od drogi nr 570-Srebrna-Żukowo	0+000-6+740	6,74	10
3069W	Trębki-Kamienica-Strzembowo-do drogi nr 570	0+000-13+200	13,2	10
3070W	Kamienica-Olszyny-Przyborowice	0+000-7+112	7,112	10
3071W	Załoski-Zdunowo-Kamienica-Goławin	0+000-11+242	11,242	10
3072W	Załoski-Koryciska-Wilamy	0+000-5+879	5,879	–
3073W	Kroczewo-Wojny-Wilamy-do drogi (Stara Wrona-Zakroczym)	0+000-5+600	5,6	10
3083W	Koryciska-Wrona Stara	0+000-3+451	3,451	–
3084W	Kadłubowo-Dzierżążnia	4+337-10+247	5,91	–
3743W	Zawidz-Osiek-Włostybory-Koziebrody-Raciaz	6+000-16+300	10,3	18
4639W	Krzeczanowo-Kodłutowo	2+935-4+304	1,369	–
6912W	Góra-Dobrska-Gralewo	2+461-7+861	5,4	12

źródło: www.pzdplonsk.pl

Rysunek 4. Sieć drogowa powiatu płońskiego.

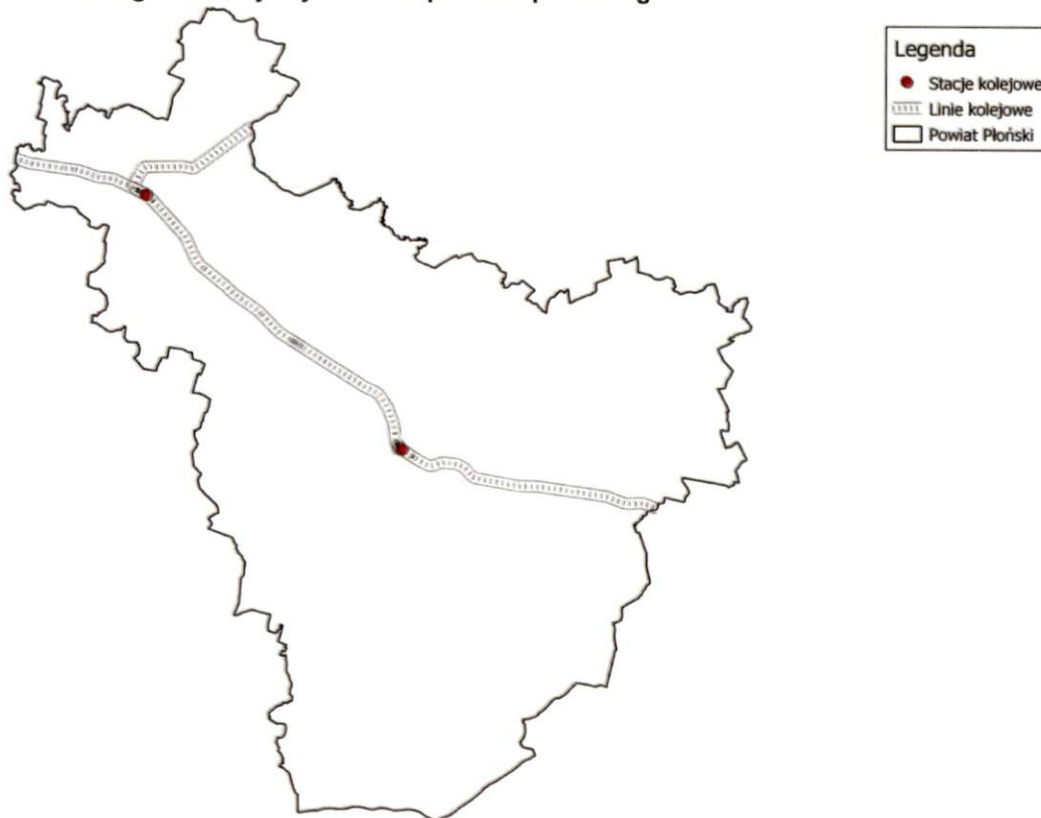
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

Kolej

Przez powiat płoński przebiega fragment linii kolejowej nr 27 relacji Nasielsk – Toruń Wschodni oraz fragment torowiska prowadzący do cukrowni w Głinojecku.

Rysunek 5. Przebieg linii kolejowych na tle powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

2.3. Demografia

Zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego w 2022 roku na terenie powiatu płońskiego bytowało 84 387 mieszkańców, z czego 41 453 to mężczyźni, a 42 934 kobiety. Informacje na temat demografii powiatu płońskiego oraz wielkości bezrobocia na jego terenie zebrano w tabelach poniżej.

Tabela 2. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2022 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość												
		Powiat płoński	Gmina Miejska Płońsk	Gmina Miejska Raciąż	Baboszewo	Czerwińsk nad Wisłą	Dzierżążnia	Joniec	Naruszewo	Nowe Miasto	Gmina wiejska Płońsk	Gmina wiejska Raciąż	Sochocin	Załuski
Ludność według miejsca zameldowania														
Liczba ludności (ogółem)	osoba	84 387	21 591	3 994	7 448	7 185	3 367	2 757	5 984	4 558	8 365	7 926	5 689	5 523
Liczba mężczyzn	osoba	41 453	10 093	1 926	3 739	3 579	1 687	1 340	3 014	2 282	4 168	4 040	2 829	2 756
Liczba kobiet	osoba	42 934	11 498	2 068	3 709	3 606	1 680	1 417	2 970	2 276	4 197	3 886	2 860	2 767
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem														
W wieku przedprodukcyjnym	%	18,8	18,7	17,2	19,7	18,3	17,8	19,0	19,4	18,3	20,4	18,4	19,1	18,7
W wieku produkcyjnym	%	58,3	56,2	59,4	59,4	58,0	60,1	56,7	58,2	57,5	62,1	58,9	57,8	59,7
W wieku poprodukcyjnym	%	22,8	25,2	23,4	20,9	23,7	22,1	24,3	22,5	24,1	17,5	22,7	23,0	21,6
Wskaźnik modułu powiatowego														
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	61,2	1 861,3	475,5	45,9	49,9	32,8	37,7	37,5	38,7	65,9	32,6	46,6	50,9
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	104	114	107	99	101	100	106	99	100	101	96	101	100

źródło: GUS.

Tabela 3. Bezrobocie (stan na 31.XII.2022 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość												
		Powiat płoński	Gmina Miejska Płońsk	Gmina Miejska Raciąż	Baboszewo	Czerwińsk nad Wisłą	Dzierżążnia	Joniec	Naruszewo	Nowe Miasto	Gmina wiejska Płońsk	Gmina wiejska Raciąż	Sochocin	Załużki
Bezrobotni zarejestrowani według płci														
Ogółem	osoba	3 231	886	185	332	216	129	81	204	198	357	257	221	165
Mężczyźni	osoba	1 436	426	62	149	93	59	34	87	95	163	107	94	67
Kobiety	osoba	1 795	460	123	183	123	70	47	117	103	194	150	127	98
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci														
Ogółem	%	6,6	7,3	7,8	7,5	5,2	6,4	5,2	5,9	7,5	6,9	5,5	6,7	5,0
Mężczyźni	%	5,4	6,7	4,8	6,1	4,1	5,2	4,0	4,5	6,6	5,8	4,0	5,2	3,7
Kobiety	%	8,0	7,9	11,3	9,2	6,5	7,9	6,5	7,6	8,7	8,1	7,4	8,6	6,5

źródło: GUS.

2.4. Sieć gazowa i ciepła

Sieć gazowa

Zgodnie z danymi GUS, na obszarze powiatu płońskiego istnieje sieć gazowa o długości 377 719 km, z której korzysta 32,2 % ludności. Dane na temat sieci gazowej na terenie powiatu płońskiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Powiatu Płońskiego.

Nazwa	Długość czynnej sieci ogółem w m	Odbiorcy gazu	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe w MWh	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	Ludność korzystająca z sieci gazowej
	[m]	[gosp.]	[gosp.]	[MWh]	[MWh]	[osoba]
2021						
Powiat płoński	382 406	10 309	3 487	81 031,7	64 972,0	21 085
	2022					
	377 719	10 422	4 214	78 946,2	66 088,1	20 667

źródło: GUS

Sieć ciepłownicza

Dane na temat sieci ciepłej oraz sprzedaży energii ciepłej w latach 2021-2022, przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5. Kotłownie, sieć ciepła oraz sprzedaż energii ciepłej na terenie powiatu płońskiego.

Nazwa	Kotłownie i sieć ciepła			Sprzedaż energii ciepłej w ciągu roku		
	Kotłownie ogółem	Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	Długość przyłączy do budynków	Ogółem	Budynki mieszkalne	Urzędy i instytucje
	[ob.]	[km]	[km]	[GJ]	[GJ]	[GJ]
2021						
powiat płoński	44	28,4	6,2	216 778	151 618	65 160
	2022					
	50	28,5	6,4	200 194	122 044	78 150

źródło: GUS

2.5. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

2.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Wodociągowa sieć rozdzielcza, na terenie powiatu płońskiego, ma długość 2 038,3 km oraz posiada 21 635 połączeń do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2022 roku dostarczono nią 3 618,9 dam³ wody. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie powiatu płońskiego.

Tabela 6. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu płońskiego

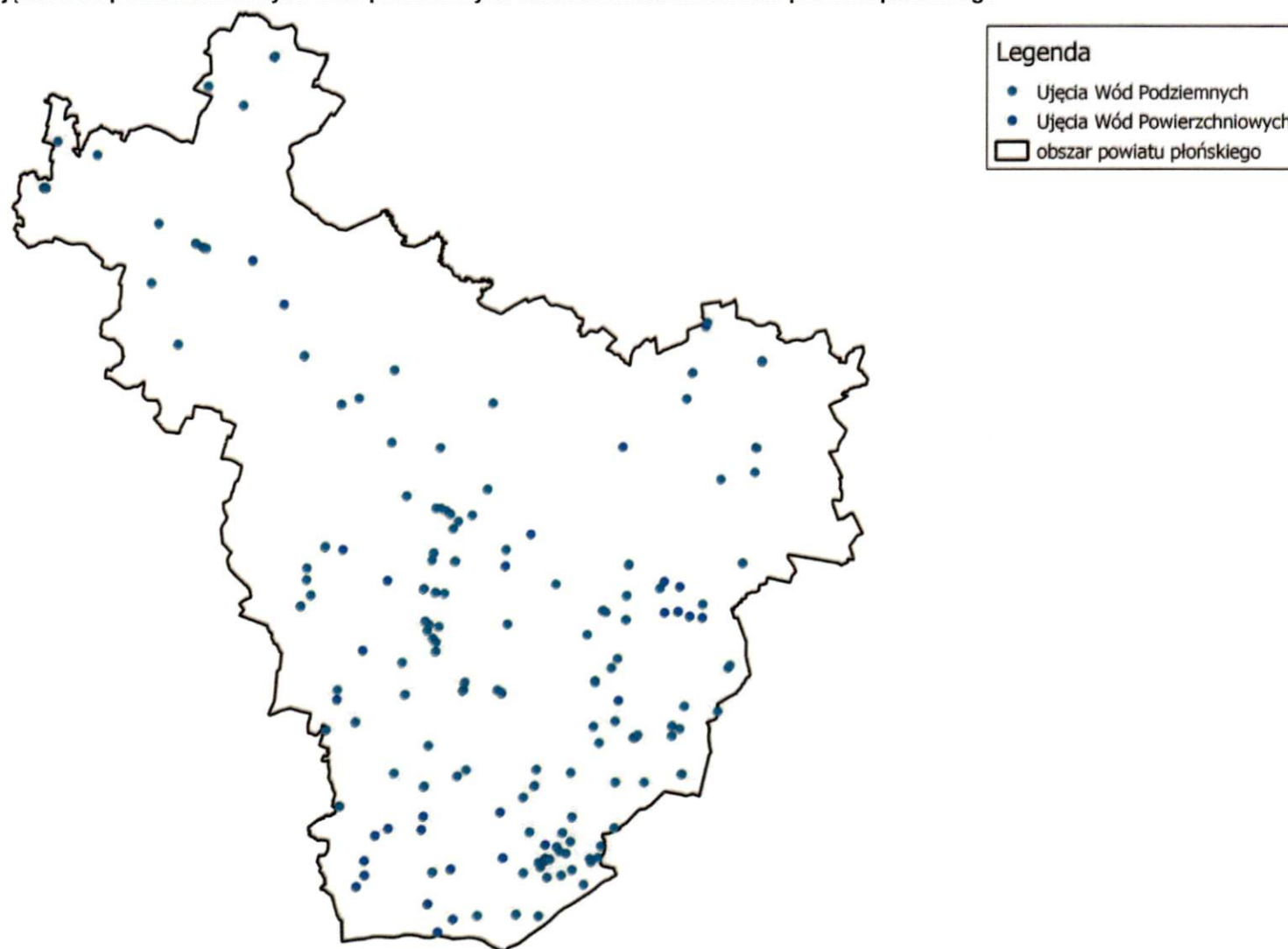
Nazwa	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności*					
						2022				
						[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]	[%]
Powiat płoński	2 038,3	21 635	3 618,9	77 935	92,4					
Gmina miejska Płońsk	65,9	2 620	735,4	21 569	99,9					
Gmina miejska Raciąż	15,2	655	110,7	3 551	88,9					
Baboszewo	196,6	1 957	433,1	6 972	93,6					
Czerwińsk nad Wisłą	259,7	2 525	426,9	6 178	86,0					
Dzierżążnia	138,0	944	166,6	3 019	89,7					
Joniec	77,0	803	65,6	2 104	76,3					
Naruszewo	211,3	1 605	213,5	5 090	85,1					
Nowe Miasto	152,5	1 817	262,1	3 655	80,2					
Gmina wiejska Płońsk	232,0	2 642	297,8	8 233	98,4					
Gmina wiejska Raciąż	292,8	2 007	438,1	6 868	86,7					
Sochocin	194,6	2 296	261,6	5 179	91,0					
Załuski	202,7	1 764	207,5	5 517	99,9					

źródło: GUS.

Ujęcia wód

Zgodnie z danymi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, na terenie powiatu płońskiego funkcjonuje 126 ujęć wód podziemnych oraz 32 ujęcia wód powierzchniowych. Ich lokalizację przedstawiono poniżej.

Rysunek 6. Ujęcia wód powierzchniowych oraz podziemnych zlokalizowane na terenie powiatu płońskiego

źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie

2.5.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych

Sieć kanalizacyjna, na terenie powiatu płońskiego, ma długość 195,5 km z 5 198 przyłączami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2022 roku odprowadzono nią i oczyszczono 1 129,8 dam³ ścieków bytowych. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu płońskiego.

Tabela 7. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu płońskiego (stan na 31.12.2022 r.).

Nazwa	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności*					
						2022				
						[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]	[%]
Powiat płoński	195,5	5 198	1 129,8	31 344	37,1					
Gmina miejska Płońsk	59,7	2 393	775,2	20 959	97,1					
Gmina miejska Raciąż	18,6	421	102,9	2 353	58,9					
Baboszewo	16,4	586	48,5	2 006	26,9					
Czerwińsk nad Wisłą	8,5	161	37,1	313	4,4					
Dzierżążnia	0	0	0	0	0,0					
Joniec	0	0	0	0	0,0					
Naruszewo	1,8	31	14,8	615	10,3					
Nowe Miasto	19,4	484	37,3	1 183	26,0					
Gmina wiejska Płońsk	10,7	241	25,4	930	11,1					
Gmina wiejska Raciąż	41,2	342	32,6	1 452	18,3					
Sochocin	19,2	539	56,0	1 533	26,9					
Załuski	0	0	0	0	0,0					

źródło: GUS.

Tabela 8. Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych

Nazwa	Zbiorniki bezodpływowe		Oczyszczalnie przydomowe		Nieczystości ciekłe (ścieki bytowe) odebrane w ciągu roku		Ścieki bytowe w tym przekazane do stacji zlewnej	
	[szt.]		[szt.]		[m ³]		[m ³]	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Powiat płoński	10 714	12 298	2 534	2 643	55 330,3	62 652,0	55 330,3	62 652,0
Gmina miejska Płońsk	134	107	6	6	4 972,2	5 323,8	4 972,2	5 323,8
Gmina miejska Raciąż	351	293	2	2	4 309,2	3 553,4	4 309,2	3 553,4
Baboszewo	1 351	1 370	470	470	508,6	785,6	508,6	785,6
Czerwińsk nad Wisłą	1 293	2 796	57	57	1 396,6	2 216,7	1 396,6	2 216,7
Dzierżążnia	722	722	234	234	1 599,8	1 732,0	1 599,8	1 732,0
Joniec	483	520	16	40	6 913,8	10 541,6	6 913,8	10 541,6
Naruszewo	728	728	316	316	3 993,8	2 871,0	3 993,8	2 871,0
Nowe Miasto	-	1 003	-	179	-	10 427,5	-	10 427,5
Gmina wiejska Płońsk	617	617	472	472	14 413,1	14 422,1	14 413,1	14 422,1
Gmina wiejska Raciąż	1 650	1 639	320	400	2 379,8	2 413,6	2 379,8	2 413,6
Sochocin	1 220	1 220	144	144	4 613,7	5 079,7	4 613,7	5 079,7
Załuski	1 283	1 283	323	323	3 185,0	3 285,0	3 185,0	3 285,0

źródło: GUS.

2.6. Klimat

Powiat płoński zlokalizowany jest w mazowiecko-podlaskim regionie klimatycznym (wg W. Okołowicza i D. Martyn). Klimat jest kształtowany przez słabe wpływy kontynentalne. Średnia temperatura roczna wynosi około 8,5°C, natomiast średnioroczna suma opadów atmosferycznych oscyluje wokół ok. 500 mm. Długość trwania okresu wegetacyjnego to około 200 – 215 dni. Na terenie powiatu przeważają wiatry zachodnie.

2.7. Wody powierzchniowe i podziemne

Podstawową jednostką gospodarki wodnej w myśl polskiego prawa, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (2000/60/WE) jest Jednolita Część Wód (JCW). Jednolite części wód dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd).

- **Jednolita część wód powierzchniowych** – rozumie się przez to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:
  - jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
  - sztuczny zbiornik wodny,
  - struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części,
  - morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne;

- **Jednolita część wód podziemnych** – rozumie się przez to określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych;

Wody powierzchniowe

Obszar powiatu płońskiego leży w zlewniach następujących rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)

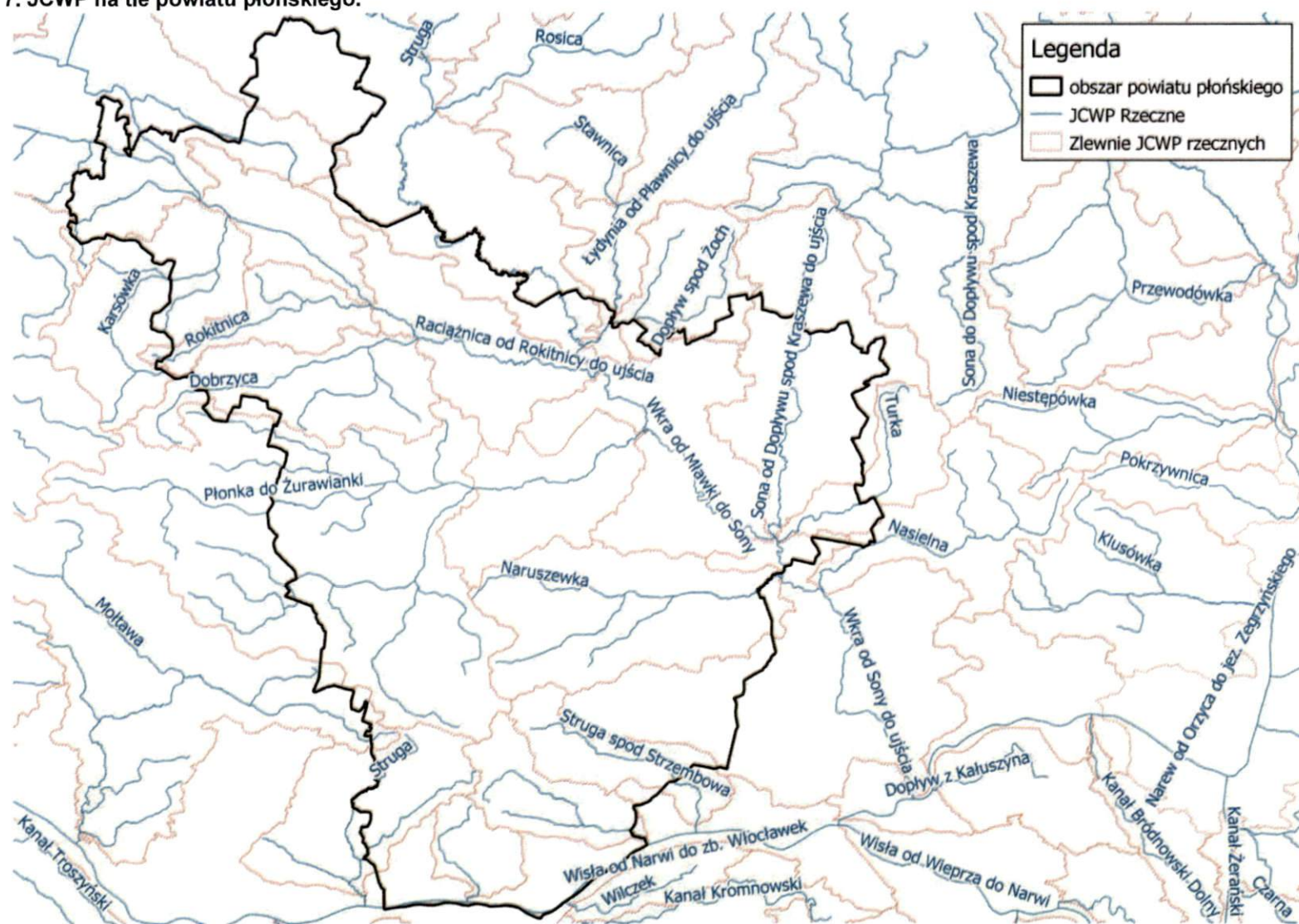
Tabela 9. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu płońskiego.

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW200012275999	Wisła od Narwi do zb. Włocławek
RW20001126879	Wkra od Mławki do Sony
RW200016268899	Sona od Dopływu spod Kraszewa do ujścia
RW2000152687231	Raciążnica do Dopływu z Niedróża Starego
RW200011268699	Łydynia od Pławnicy do ujścia
RW2000102686949	Dopływ spod Żoch
RW20001026892	Turka
RW200010268969	Nasielna
RW200010268949	Naruszewka
RW20001027149	Dopływ spod Radzikowa Starego
RW20001027129	Struga spod Strzembowa
RW20001027149	Dopływ spod Radzikowa Starego
RW20001027329	Mołtawa
RW20001027189	Struga
RW2000102687679	Płonka do Żurawianki
RW2000102687289	Dobrzyca
RW2000102687269	Rokitnica
RW2000102687249	Karsówka
RW2000102756439	Sierpienica do Dopływu spod Drobina
RW2000162687259	Raciążnica od Dopływu spod Niedróża Starego do Rokitnicy
RW2000112687299	Raciążnica od Rokitnicy do ujścia
RW2000112687699	Płonka od Żurawianki do ujścia
RW20001027169	Dopływ spod Boguszyna Nowego

źródło: www.apgw.gov.pl

Rysunek 7. JCWP na tle powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Wody podziemne

Powiat Płoński znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych JCWPd nr 48, 49 oraz 64. Informacje na ich temat zebrano w tabeli poniżej.

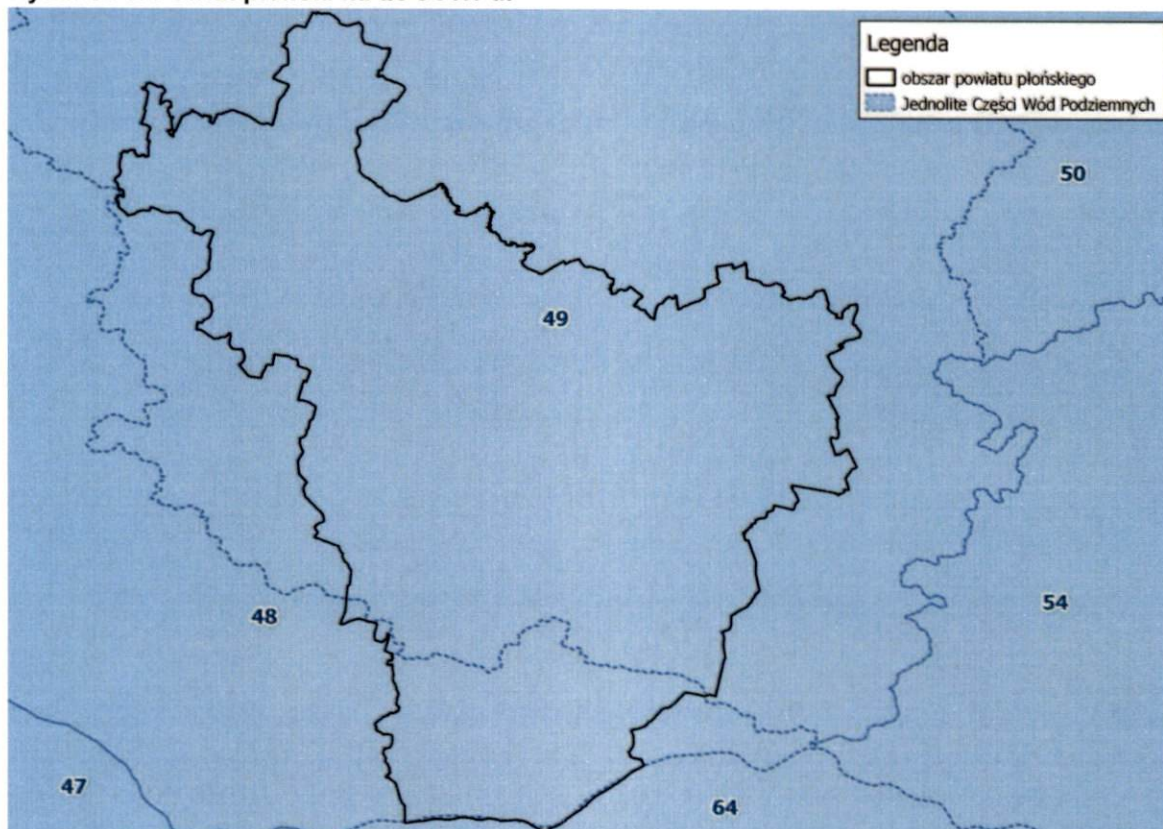
Tabela 10. Charakterystyka JCWPd obejmujących swoim obszarem powiat płoński.

Numer JCWPd	48	49	64
Kod JCWPd	GW200048	GW200049	GW200064
Powierzchnia [km ²]	2967,56	5353,97	741,54
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły
Obszar bilansowy	Tażyna, Mień, Drwęca, Wkra, Wisła (P) od Narwi do Korabnika poniżej Włocławka, Bzura, Wisła (L) od Bzury do Korabnika poniżej Włocławka	Drwęca, Zbiornik Zegrzyński, Narew poniżej Dębe bez Wkry, Narew od Biebrzy do Pułtusa z wyłączeniem WJM i zlewni Pisy (WA), Wkra, Wisła (P) od Narwi do Korabnika poniżej Włocławka, Łyna	Zbiornik Zegrzyński, Narew poniżej Dębe bez Wkry, Wisła (L) od Pilicy do Bzury, Wisła (P) od Narwi do Korabnika poniżej Włocławka, Bzura, Wisła (L) od Bzury do Korabnika poniżej Włocławka
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	Presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem.	Presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem.	(1) odnotowane przekroczenia wartości progowej dobrego stanu chemicznego w przypadku temp, TOC i Mn (kompleks 1) mają przyczynę geogeniczną i nie wpływają na stan chemiczny całej jednostki, (2) depozycja zanieczyszczeń z atmosfery (aglomeracja warszawska), (3) dopływ zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych z JCWPd nr 65
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna	chemiczna	chemiczna

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Położenie powiatu płońskiego na tle JCWPd przedstawiono poniżej.

Rysunek 8. Powiat płoński na tle JCWPd.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

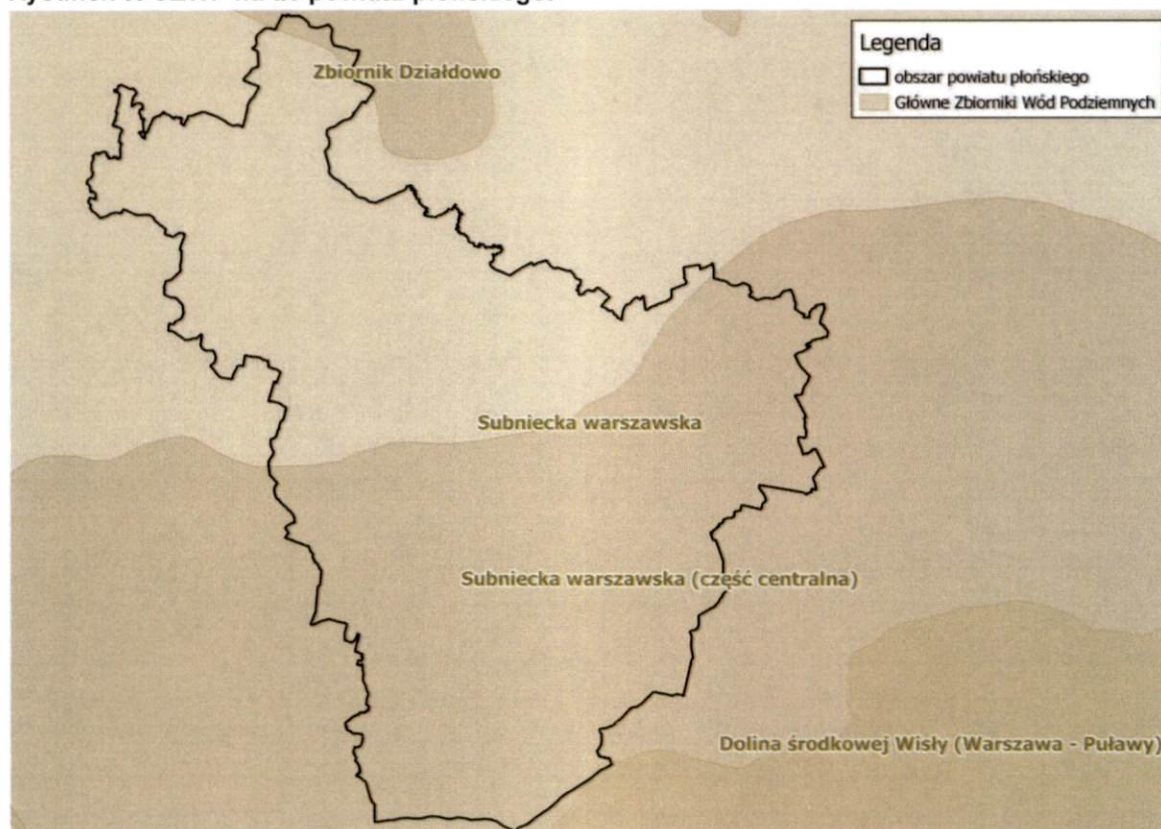
Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Powiat płoński obejmują swoim zasięgiem następujące Zbiorniki Wód Podziemnych (ZWP):

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 214 „Zbiornik Działdowo”;
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 215 „Subniecka Warszawska”;
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 2151 „Subniecka Warszawska (część centralna)”;
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 222 „Dolina środkowej Wisły (Warszawa–Puławy)”.

Rysunek 9. GZWP na tle powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Zagrożenie powodzią oraz podtopieniami

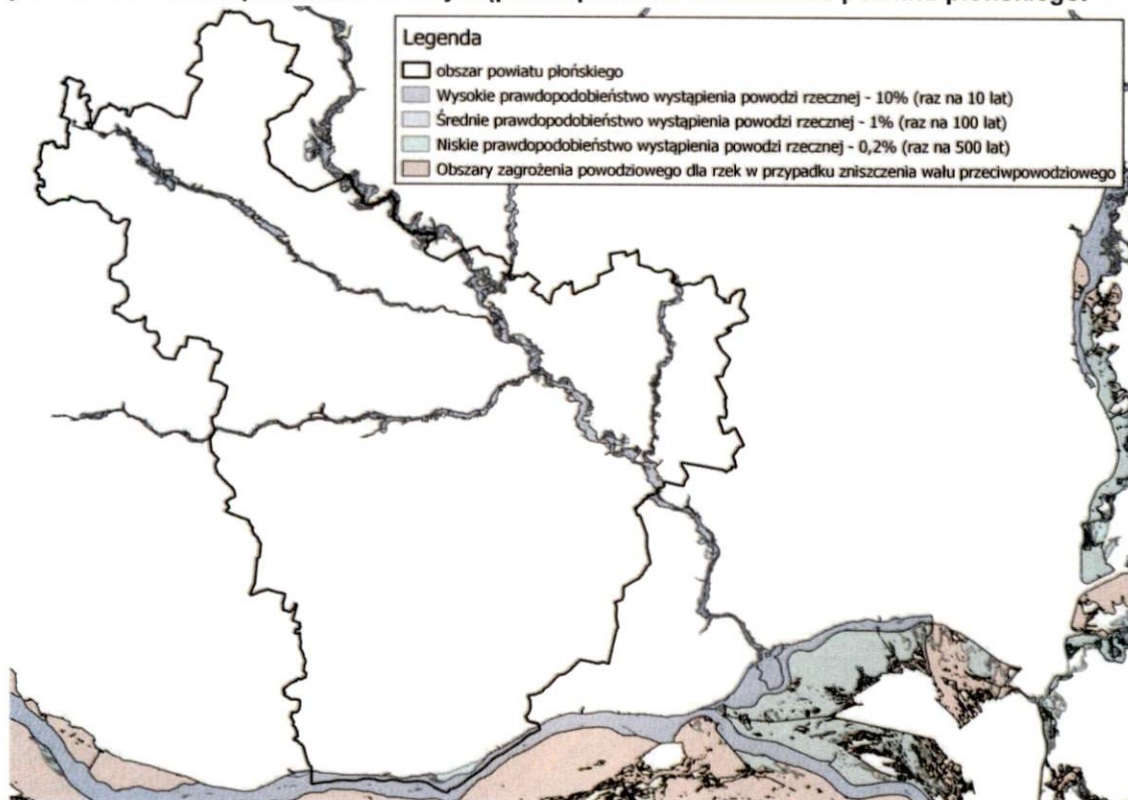
Pod pojęciem powodzi rozumie się czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem wezbrania wody w systemach kanalizacyjnych.

Jako podtopienie klasyfikuje się pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu, w związku piętreniem się wód podziemnych, na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych.

Zgodnie z danymi PGW WP, na terenie powiatu płońskiego występują obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniami.

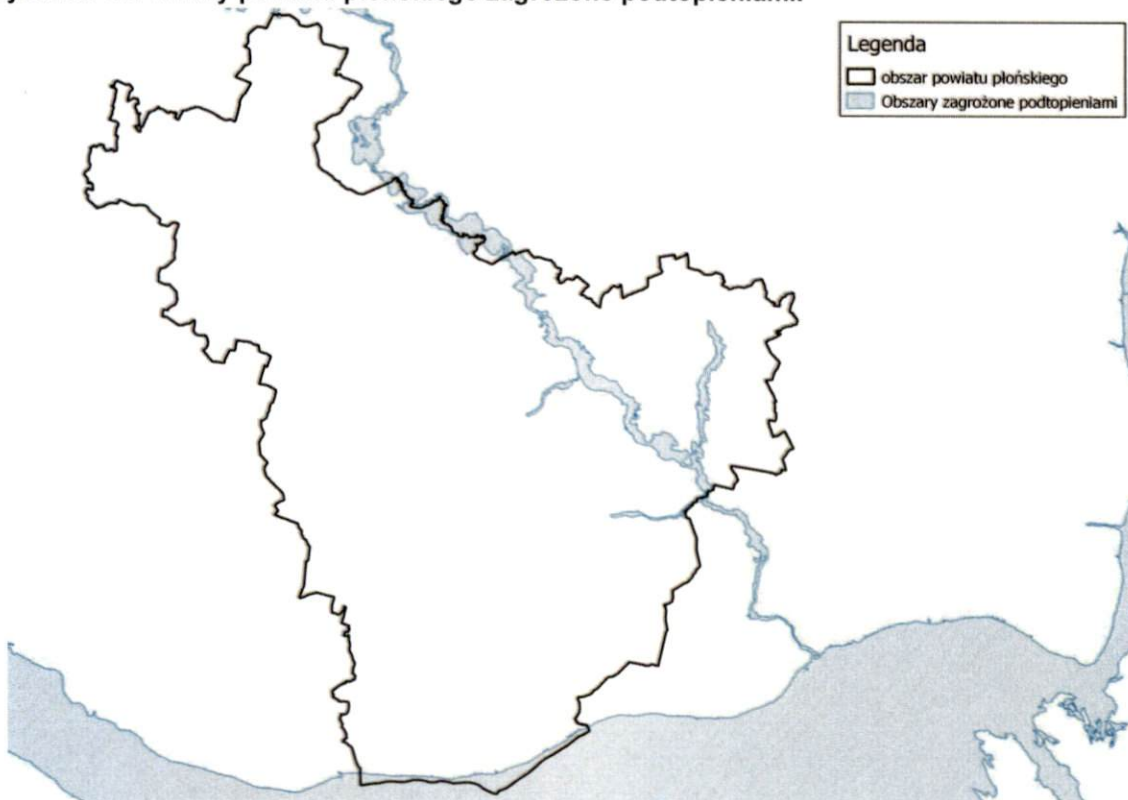

Rysunek 10. Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi na obszarze powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 11. Tereny powiatu płońskiego zagrożone podtopieniami.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Susza

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Ze względu na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wyróżnia się kolejne etapy rozwoju suszy:

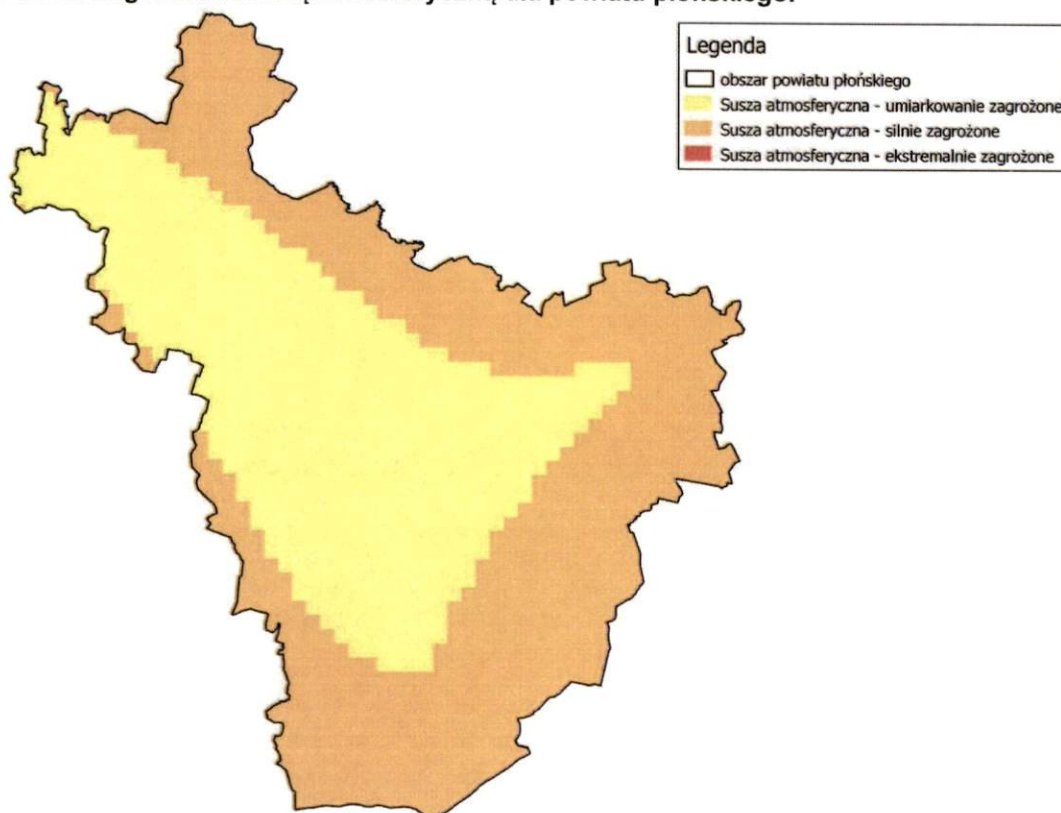
- **Susza atmosferyczna** - Występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak. Bezpośrednim skutkiem niedoboru opadów jest narastający w czasie niedosyt wilgotności, ujawniający się szczególnie intensywnie w ciepłej porze roku, wzmagający intensywne parowanie oraz ewapotranspirację (wskaźnik klimatyczny mówiący o tym, jak szybko mogłoby zachodzić parowanie, gdyby dostępność wody była wystarczająca). Powyższe prowadzi do naruszenia zasobów wód glebowych i powierzchniowych. W zależności od warunków środowiska przyrodniczego, jego zmienności przestrzennej oraz zagospodarowania i zapotrzebowania na wodę, susza atmosferyczna może aktywować kolejno suszę rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).
- **Susza rolnicza** - Pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej. Definiowana jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zaznaczyć należy, iż nie każdy okres bezopadowy i jednoczesny spadek wilgoci glebowej jest suszą rolniczą. Warunkiem zaistnienia suszy rolniczej jest wystąpienie zmian w stanie roślinności, tj. wystąpienia objawów stresu wodnego, spadku w biomacie i ograniczeń plonowania. Czas wystąpienia deficytu zasobów wodnych w glebie oraz ich dotkliwość zależą bezpośrednio od właściwości retencyjnych gleby – są zatem zmienne w czasie oraz w przestrzeni, stosownie do rozkładu przestrzennego typów gleb. Susza rolnicza prowadzi do wytworzenia strat bezpośrednich w ekosystemach naturalnych, ale przede wszystkim skutkuje stratami w produkcji rolnej i leśnej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB).
- **Susza hydrologiczna** - Przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej. Jest to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do średniej wartości z wielolecia. Susza hydrologiczna to kolejny etap pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).

- **Susza hydrogeologiczna** - Susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).²

Zagrożenie poszczególnymi rodzajami suszy dla obszaru powiatu płońskiego, na podstawie Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, przedstawione zostało poniżej.

Rysunek 12. Zagrożenie suszą atmosferyczną dla powiatu płońskiego.

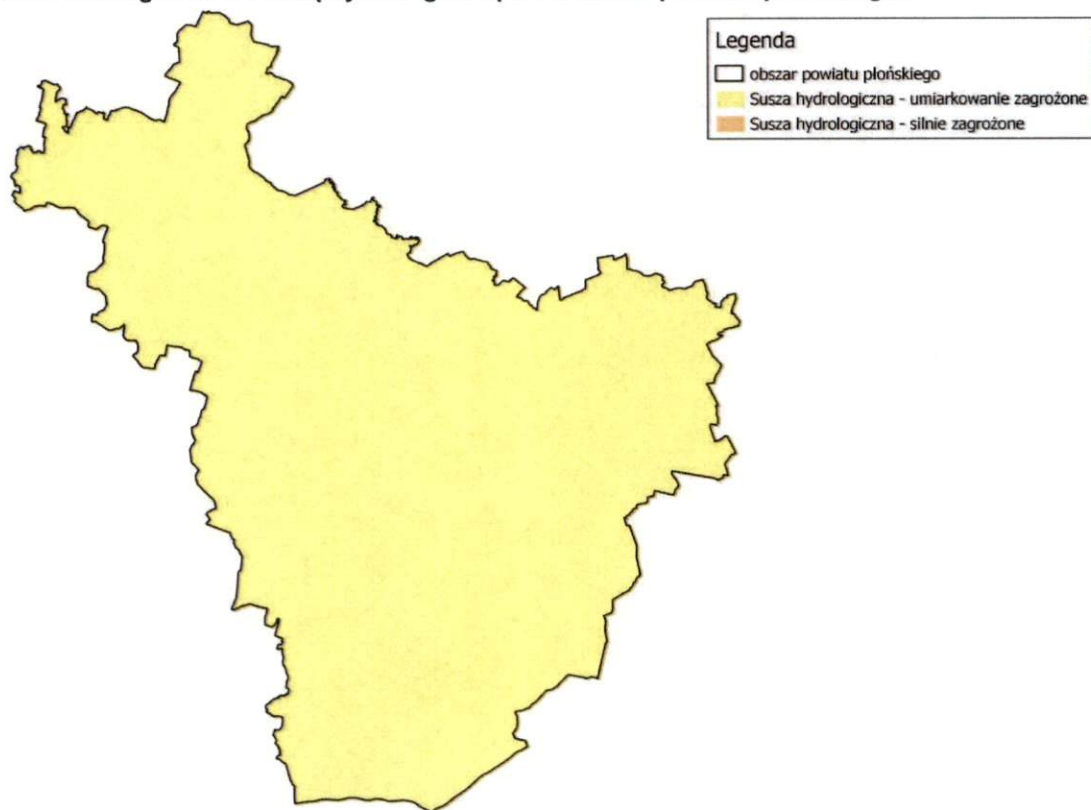

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

² www.gov.pl/web/susza/susza

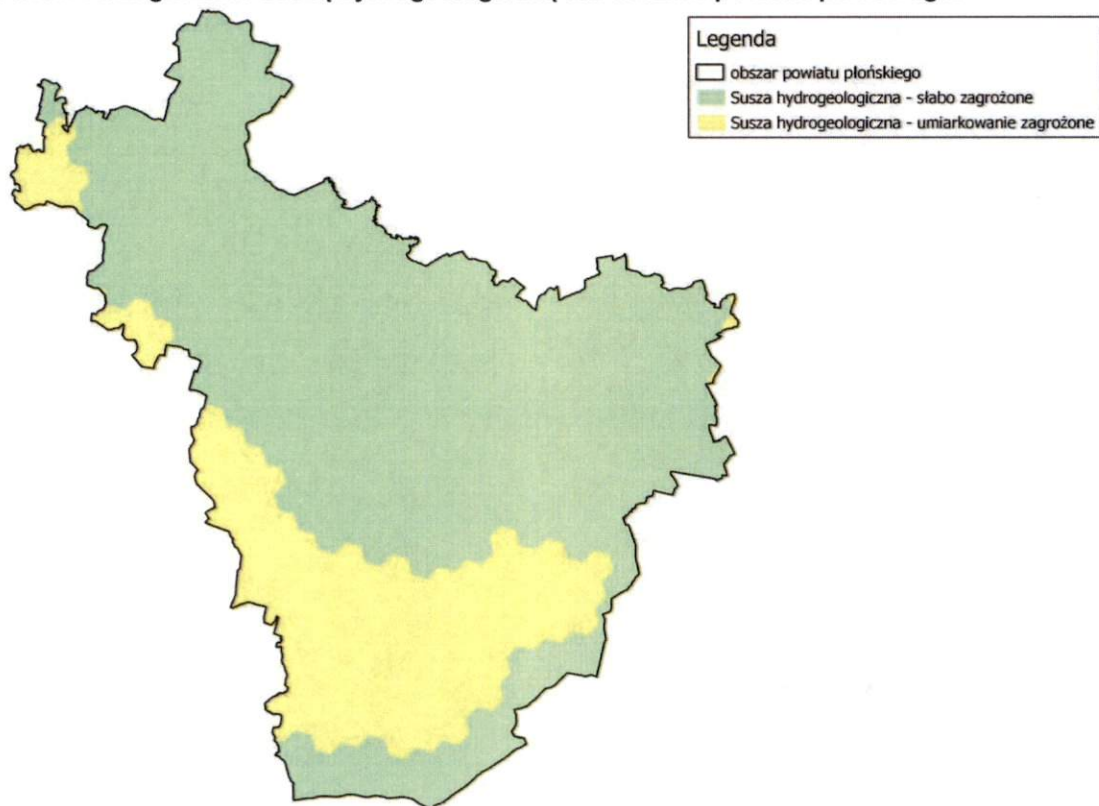

Rysunek 13. Zagrożenie suszą hydrologiczną dla obszaru powiatu płońskiego.

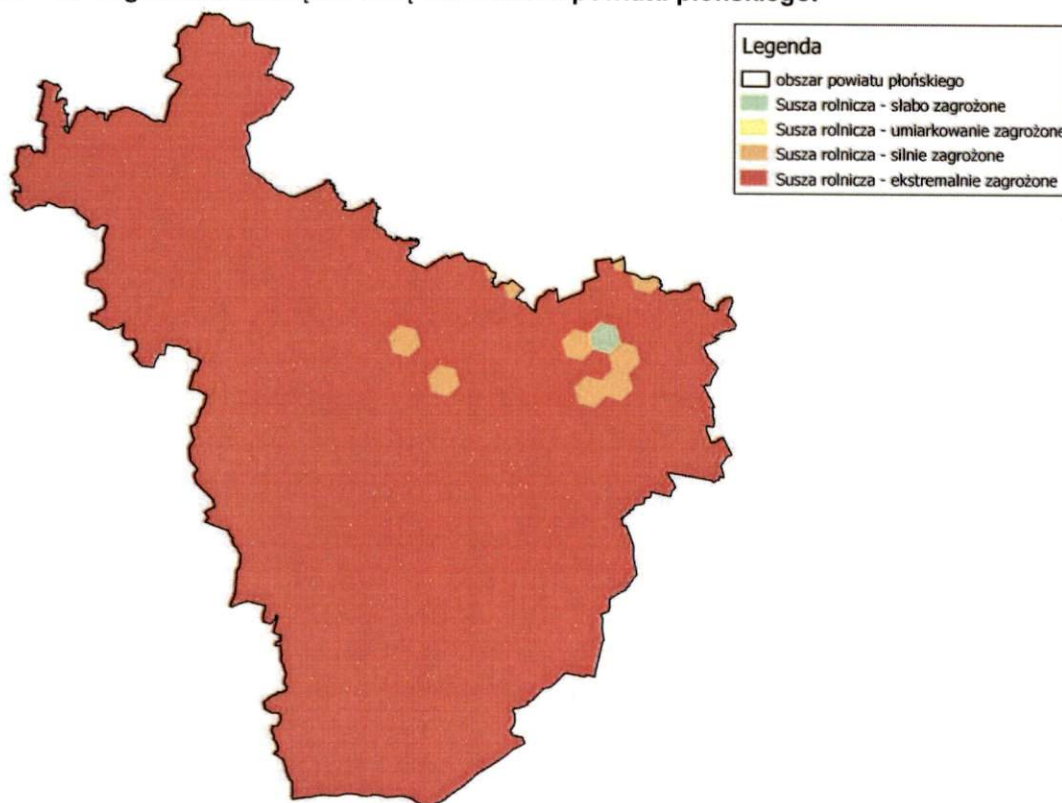
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 14. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną dla obszaru powiatu płońskiego.

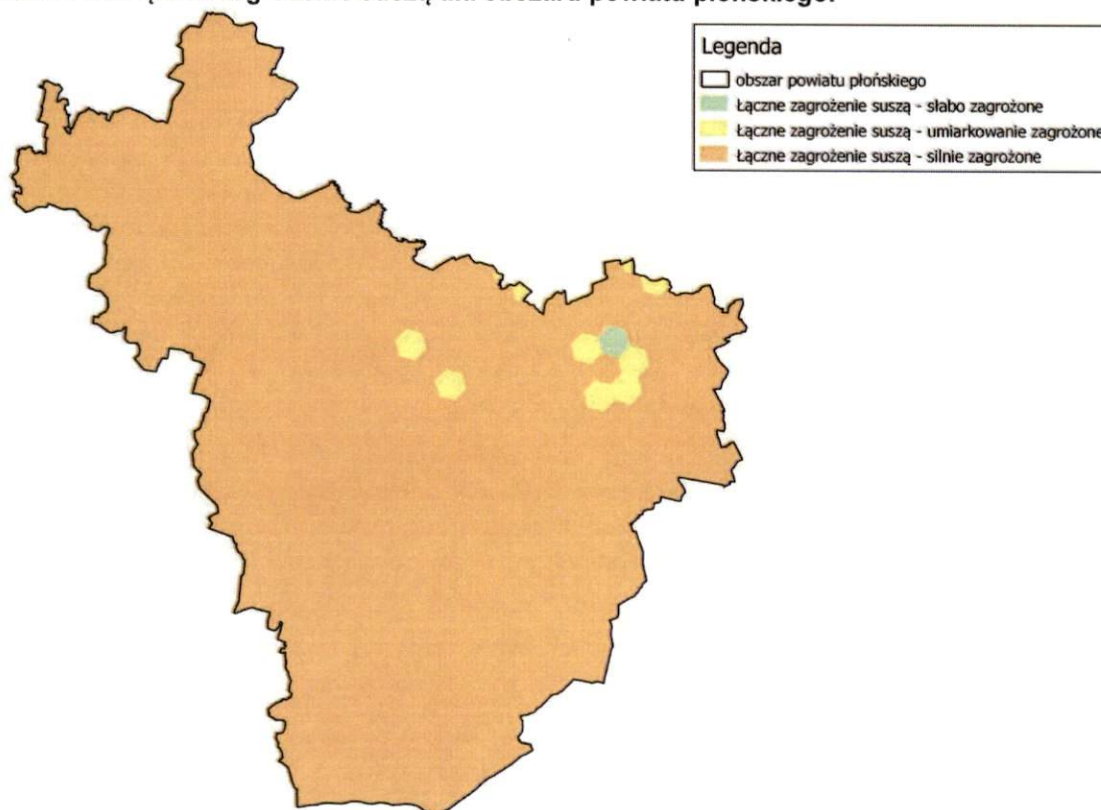
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 15. Zagrożenie suszą rolniczą dla obszaru powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 16. Łączne zagrożenie suszą dla obszaru powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

2.8. Zasoby przyrodnicze

Na terenie powiatu płońskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000;
- Rezerваты przyrody,
- Obszar chronionego krajobrazu,
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowe,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

Obszary Natura 2000³

Nazwa obszaru: Aleja Pachnicowa

Kod obszaru: PLH140054

Powierzchnia: 1,09 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: nie

Opis:

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski (Kondracki, 2002) obszar Natura 2000 Aleja Pachnicowa PLH140054 zlokalizowany jest w granicach mezoregionu Wysoczyzna Płońska (318.61) w granicach administracyjnych gminy Płońsk. Według podziału geobotanicznego Polski (Matuszkiewicz, 2008) mieści się w Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Krainie Północnomazowiecko-Kurpiowskiej (E.2), Podkrajnie Wkry (E.2a), Okręgu Wysoczyzny Płońskiej (E.2a.3), Podokręgu Płońskim (E.2a.3.c). Obejmuje 880 metrów fragmentu drogi powiatowej nr 3040W (dawniej nr 741, relacji Szpondowo – Poczernin) z pobocznymi między miejscowościami Strachowo a Dalanówek (kierunek przebiegu drogi: północ – południe). Otoczeniem obszaru są pola uprawne i użytki zielone (łąki).

W obszarze PLH140054 Aleja Pachnicowa przedmiotem ochrony jest pachnica dębowa, wykazana w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Stanowisko monitorowane regularnie co dwa lata od roku wykrycia na nim pachnicy dębowej w 2007 (Woźniak A., 2008, materiały niepubl.). Za każdym razem obserwowane są zarówno larwy jak i osobniki dorosłe. Pomimo dużej liczebności w Ostoi, lokalna populacja stanowi < 2% populacji krajowej dlatego oceniono ją jako C. W wyniku niewłaściwej pielęgnacji przydrożnych drzew (brak ogławiania, brak usuwania podrostu) w celu utrzymania lub zachowania ich żywotności, obserwuje się stopniowe pogarszanie siedliska dla pachnicy. Dodatkowym czynnikiem jest brak nowych nasadzeń w miejscach, w których nastąpił ubytek starych drzew, przez co dochodzi do fragmentacji siedliska i zmniejszania się ogólnej liczby drzew w Alei. Mimo powyższego, stan zachowania pachnicy określono oceniono jako B. Uwzględniając dużą liczebność pachnicy w obszarze, co czyni lokalną populację najliczniejszą na Mazowszu - nadano jej ocenę ogólną B (PZO 2011).

³ Standardowe formularze danych dla obszarów Natura 2000

Nazwa obszaru: Kampinoska Dolina Wisły

Kod obszaru: PLH140029

Powierzchnia: 20 659,11 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: nie

Opis:

Obszar pod względem fizjograficznym położony jest w obrębie Kotliny Warszawskiej i częściowo w Kotlinie Płockiej. Obejmuje swoimi granicami dolinę Wisły pomiędzy Warszawą a Płockiem, na którym rzeka zachowała swój najpiękniejszy na terenie Mazowsza, naturalny odcinek. Koryto rzeki w tym fragmencie biegu ma charakter roztokowy (błądzący) kształtowany przez dynamiczne procesy erozyjno-akumulacyjne. Ich efektem są liczne wyspy i mielizny. W krajobrazie wyraźnie zaznaczają się: meandry, zakola, brody, starorzecza, piaszczyste łachy, urwiste skarpy i strome brzegi. Północna krawędź doliny jest wyraźnie zarysowana i osiąga wysokość względną dochodzącą do ok. 35 m. Od strony południowej rozciąga się szeroki taras zalewowy. Wisła wraz z uchodzącymi do niej połączonymi wodami Bugu i Narwi oraz Bzury tworzy na terenie Obszaru największy węzeł wodny kraju. W dolinie zachowały się warunki sprzyjające powstawaniu i trwaniu naturalnego układu przestrzennego krajobrazów roślinnych z charakterystycznym, strefowym układem zbiorowisk, reprezentujących pełne spektrum wilgotnościowe i siedliskowe w obrębie obu tarasów typowym dla dużych rzek nizinnych.

Charakterystycznym elementem tutejszego krajobrazu są koryta boczne i starorzecza tworzące specyficzne ciągi, otoczone mozaiką zarośli wierzbowych, zadrzewień i lasów łągowych. Bezpośrednio z korytem Wisły związane są ginące w skali Europy nadrzeczne łągi wierzbowe *Salicetum albo-fragilis* i topolowe *Populetum albae*, których występowanie ograniczone jest do międzywala rzeki i starszych wysp.

Różnorodność siedlisk warunkuje znaczne bogactwo gatunkowe zwierząt i roślin, w tym wielu chronionych i zagrożonych wymarciem. Z korytem rzeki nierozzerwalnie związane są stabilne i silne liczebnie populacje bobra *Castor fiber* oraz wydry *Lutra lutra*. Dolina Wisły stanowi także kluczowy korytarz migracyjny dla łosia *Alces alces* i wilka *Canis lupus*. Na szczególną uwagę zasługuje również ichtiofauna rzeki. Występuje tu jedna z najliczniejszych w Polsce populacji bolenia *Aspius aspius*. Do gatunków licznie występujących należą również gatunki takie jak, m.in.: różanka *Rhodeus sariceus amarus* (zasiedlająca głównie starorzecza oraz odnogi koryta o niewielkim przepływie), koza *Cobitis taenia*, kiełb białopłetwy *Romanogobio albipinatus* oraz koza złotawa *Sabanajewia aurata*. Nie bez znaczenia jest rola rzeki dla gatunków wędrownych minoga rzeczno *Lampetra fluviatilis*, jesiotra ostronosego *Acipenser oxyrinchus* i łosiosia *Salmo salar*. Gatunki te przebywają na terenie ostoi w okresie wędrówek tarłowych bądź też spływu form młodocianych do Bałtyku. W odniesieniu do innych przedstawicieli świata zwierząt, wskazać należy, że rozlewiska i starorzecza stanowią miejsce rozrodu i przebywania dla 11 gatunków płazów: kumaka nizinnego *Bombina bombina*, traszek- zwyczajnej *Lissotriton vulgaris* i grzebieniastej *Triturus cristatus*, ropuch - szarej *Bufo bufo* i zielonej *Pseudepidalea viridis*, grzebiuszki ziemnej *Pelobates fuscus* oraz żab - trawnej *Rana temporaria*, moczarowej *Rana arvalis*, jeziorkowej *Pelophylax lessonae*, wodnej *Pelophylax esculentus* i śmieszki *Pelophylax ridibundus*. Faunę gadów reprezentują: jaszczurki - żyworódka *Lacerta vivipara* i zwinka *Lacerta agilis*, padalec

zwyczajny *Anguis fragilis* oraz zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*. Obecność w krajobrazie zadrzewień, grup i pojedynczych drzew, wśród których duży odsetek stanowią stare wierzby stwarza dogodne warunki do bytowania pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*. Z innych chrząszczy na uwagę zasługuje stwierdzenie zgniotka cynobrowego *Cucujus cinnaberinus*. Kampinoska Dolina Wisły jest czwartym na Mazowszu znanym miejscem występowania tego gatunku.

Obszar Natura 2000 stanowi kluczowy fragment jednego z najważniejszych europejskich korytarzy ekologicznych.

Nazwa obszaru: Mopki w Naruszewie

Kod obszaru: PLH140056

Powierzchnia: 216,72 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: nie

Opis:

Obszar obejmuje stanowisko mopka, położone w kompleksie leśnym w granicach Wysoczyzny Płońskiej, na południe od miejscowości Naruszewo. Jest to największy płat lasu w krajobrazie stanowiącym mozaikę pól uprawnych i łąk z różnej wielkości zadrzewieniami. Teren ten znajduje się pod zarządem leśnictwa Tustań, nadleśnictwa Płońsk. Wspomniany powyżej kompleks leśny odznacza się znacznym jak na warunki Niziny Mazowieckiej udziałem drzewostanów liściastych, głównie dębowych. Przecinająca kompleks szosa odznacza się znacznym natężeniem ruchu, ale powodowana przez ruch drogowy śmiertelność mopków nie była tu badana. Na terenie kompleksu brak jest wód powierzchniowych (jedno zaznaczone na mapach jezioro jest wyschnięte), ale kilka niewielkich cieków wodnych bierze początek w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Występowanie mopka na terenie leśnictwa Tustań znane jest od 2004 roku, kiedy to okazał się być najliczniej odłowionym nietoperzem na śródleśnych drogach kompleksu. W roku 2007 wykazano obecność mopka podczas badań inwentaryzacyjnych z zastosowaniem detektorów ultradźwiękowych. Nie są znane natomiast kolonie letnie. To jedno z nielicznych znanych letnich stanowisk gatunku w tej części niżu, przy tym zapewne bardzo licznie zasiedlone. Położone jest w pobliżu licznego (kilkaset osobników) zimowiska mopków w fortach Twierdzy Modlin i prawdopodobne jest, że w tym przypadku dane letnie i zimowe mogą się w znacznym stopniu uzupełniać. Łączność z pobliskimi płatami lasu wydaje się z punktu widzenia nietoperzy dość dobra. W 2016 r. ogólna ocena stanu ochrony gatunku na stanowisku została określona jako "zła" zgodnie z metodyką prowadzenia monitoringu, przy czym wg opinii Ekspertów ocena ta kształtuje się na poziomie niezadowolającym (U1). Zdecydowały o tym dwa parametry siedliska (powierzchnia starodrzewów zmniejszona o ok. 30 ha w stosunku do roku referencyjnego i niewielka liczba drzew martwych w wylosowanych kwadratach). W przypadku prowadzenia wycinki (lub tylko usuwania martwych i obumierających drzew) w miejscach występowania mopków możliwa jest utrata dziennych schronień kolonii lub schronienia takie mogą się stać nieprzydatne dla gatunku np. w wyniku usunięcia podszytu w sąsiedztwie. Mimo to stanowisko wydaje się ciągle zapewniać bardzo dobre jak na tę część kraju warunki dla występowania gatunku. Ocena parametru populacji przedmiotu ochrony określona została na poziomie właściwym

(FV). Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że wielkość populacji gatunku i jej zagęszczenie w stosunku do populacji krajowej nie przekracza wartości 2% - ocena C, natomiast stan zachowania należy ocenić jako dobry - ocena B. Populację ocenia się jako niez izolowaną w obrębie rozległego obszaru występowania w związku z czym parametr ten otrzymał ocenę C. Ocenę ogólną określono metodą najlepszej oceny eksperckiej i nadano jej wartość dobrą – B. Oceny stanu zachowania gatunku dokonano w oparciu o dokumentację monitoringową

Nazwa obszaru: Raciąż

Kod obszaru: PLH140059

Powierzchnia: 1429,08 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: nie

Opis:

Zgodnie z podziałem geobotanicznym (Szafer i Zarzycki 1977) omawiany obszar leży w Okręgu Północnomazowieckim w Krainie Mazowieckiej. Przy rozpatrywaniu zróżnicowania zespołów leśnych według Matuszkiewicza (2002) teren ten należy do Krainy Północnomazowiecko-Kurpiowskiej i Podkrainy Wkry. Flora obszaru charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem, od suchych borów sosnowych porastających wydmy do obszarów bagiennych, ze stale stagnującą wodą. Obszary między wydmowe zajmuje silnie zróżnicowana i bogata w gatunki roślinność bagienna. Wydmy, sztucznie zalesione sosną porasta bór suchy. Miejsca odsłonięte porastają suche murawy kserotermiczne, na których wykryto m.in. sasankę łąkową i kocanki piaskowe. W pozostałej części wzgórz wydmowych przeważa bór sosnowy świeży. Pojedyncze okazy pomnikowych dębów wskazują także, że niżej położone miejsca mogły porastać w przeszłości dąbrowy. Miejsca niżej położone zajmują łągi olszowo-jesionowe. Unikatowym bogactwem florystycznym odznaczają się tereny bagienne. Największe bagno między Żychowem a Szczepkowskimi Żalami jest pocięte gęstą siecią rowów melioracyjnych. Obszar ten zasiedliły bobry *Castor fiber*, budując liczne przetamowania, które w efekcie powodują wtórne zabagnienie tego obszaru. Ślady dołów potorfowych wskazują, że tereny te w przeszłości był eksploatowane w kierunku pozyskania tej kopaliny. Większość bagna jest niedostępna. Omawiany obszar wyróżnia się również bogactwem awifauny. W trakcie inwentaryzacji prowadzonej w 2004 r. stwierdzono 100 gatunki ptaków, wśród nich 91 to gatunki lęgowe. Wyróżnia się wśród nich grupa morfologiczno-ekologiczna ptaków wodno-błotnych, reprezentowana przez 20 gatunków, w tym m.in. rycyka, kszycyka czy bataliona.

Torfowisko zajmuje płaskodenne obniżenie w obrębie mezoregionu Równiny Raciaskiej (Kondracki 2002) otoczone od południa, wschodu i północy wzniesieniami morenowymi a od zachodu wałami wydmowymi. Odwadnia je w kierunku północno-zachodnim kanał Zadębie. Zbiorowiska mechowiskowe zajmują obniżenia (dawne potorfia) i zdominowane są przez turzyce sztywna, a niekiedy przez t. dzióbkowata lub t. nitkowata. Warstwę mszysła tworzą złocieniec gwiazdkowy, limprichtia pośrednia i skorpionowiec brunatny *Scorpidium scorpioides*. W głębszych potorfiach zachowały się zbiorniki wodne z otwartym lustrem wody, zasiedlone przez gatunki ramienic *Chara* spp., pływacze (pływacz zwyczajny, p. mniejszy, p. pośredni) oraz mchy – głównie skorpionowiec brunatny. W ich bezpośrednim otoczeniu rozwinęły się szuwały kłociowe tworzone przez kłoc wiewiórkowata.

We florze tego obszaru znajdziemy, poza wymienionymi, także storczyka krwistego, dziewięciornika błotnego i gnidosza błotnego. W 2011 r. utwory organiczne miały niewielką miąższość (10-20 cm) i składały się ze słabo rozłożonych szczątków roślin i mszaków, podścielonymi utworami piaszczystymi. Stopień uwodnienia w 2011 r. był umiarkowanie dobry (okresowy zalew torfowiska). Część obszaru była najprawdopodobniej użytkowana kośnie lub pastwiskowo do późnych lat dziewięćdziesiątych. Obecnie użytkowanie zarzucono, co skutkuje widoczną ekspansją drzew i krzewów. Stan zbiorowisk mechowiskowych na obiekcie mimo ich znacznej powierzchni należałoby ocenić jako niezadowolający (U1), przede wszystkim ze względu na istniejącą sieć rowów odwadniających oraz ekspansję zakrzaczeń. Biorąc powyższe pod uwagę, reprezentatywność oraz stan zachowania siedliska uznano jako dobre (B). Względna powierzchnia siedliska przyrodniczego w obszarze nie przekracza 2% (0,54 %) ogólnej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska przyrodniczego w obrębie kraju, w związku z czym parametr ten otrzymał ocenę C. Ocenę ogólną określono metodą najlepszej oceny eksperckiej i nadano jej wartość dobrą – B. Ocenę stanu zachowania siedliska dokonano w oparciu o ogólnodostępne publikacje oraz dokumentację zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Rysunek 17. Obszary siedliskowe sieci Natura 2000 na tle powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Nazwa obszaru: Dolina Środkowej Wisły

Kod obszaru: PLB140004

Powierzchnia: 30 777,88 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

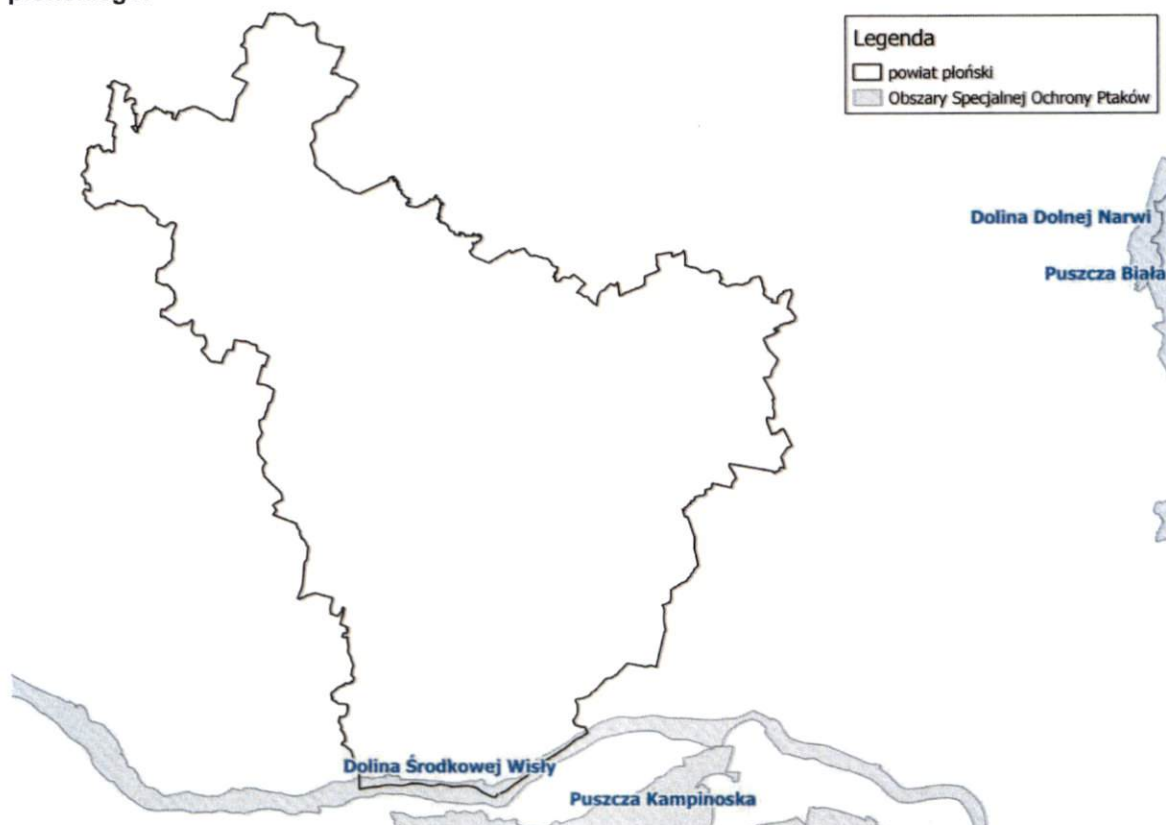
PZO: Tak

Opis:

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina środkowej Wisły PLB140004 obejmuje fragment doliny rzecznej o długości ok. 250 km położony pomiędzy Puławami a Płockiem (od 379 do 631 km szlaku wodnego). Zajmuje on powierzchnię 30 778 ha, z których 27 411 ha zlokalizowanych jest na terenie województwa mazowieckiego, a pozostałe 3 367 ha na terenie województwa lubelskiego.

Dolina Środkowej Wisły jest fenomenem przyrodniczym na skalę europejską, ze względu na zachowane tu fragmenty lasów łągowych wierzbowo-topolowych, spotykane obecnie sporadycznie w dolinach dużych rzek, a także obecność znacznych powierzchni porośniętych nadrzeczными zaroślami wierzbowymi, których występowanie wiąże się z powstawaniem świeżych aluwiów. Obecność specyficznych środowisk sprawiła, że obszar ten stał się bardzo ważną ostoją ptaków wodno - błotnych. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Z uwagi na wysoką liczebność populacji łągowych, przedmiotami ochrony w obszarze są zarówno ptaki zamieszkujące piaszczyste wyspy i ławice (ohar, mewa czarnogłowa, mewa siwa, śmieszka, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, ostrygojad, sieweczka obrożna, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy), nadrzeczne skarpy (zimorodek, brzegówka), zarośla nadrzeczne (bączek, podróżniczek, dziwonia), łąki i pastwiska (rycyk, krwawodziób, derkacz, płaskonos) jak i lasy łąkowe (bielik, dzięcioł białoszyi, dzięcioł średni, nurogęś). W przypadku mewy siwej, śmieszki, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, ostrygojada i sieweczki obrożnej obszar stanowi największą krajową ostoję łągową tych gatunków o kluczowym znaczeniu dla zachowania ich populacji. Dolina Środkowej Wisły jest ważnym na skalę międzynarodową korytarzem migracyjnym, stanowiącym miejsce żerowania i odpoczynku podczas wędrówek ptaków. Do przedmiotów ochrony należy migrująca populacja bociana czarnego oraz zimująca populacja krzyżówki. W trakcie sezonowej migracji w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje tu m.in. czapla biała oraz czajka i brodziec piskliwy. Jest to ważne zimowisko łabędzia niemego, gągoła, nurogęsi, mewy siwej, śmieszki oraz mewy srebrzystej.

Rysunek 18. Obszar ptasi sieci Natura 2000 „Dolina Środkowej Wisły” na tle powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Rezerwaty przyrody⁴

Dziektarzewo

Rezerwat Dziektarzewo jest rezerwatem leśnym, o powierzchni 5,35 ha, zlokalizowanym na terenie powiatu płońskiego. Został on powołany 12 października 1964 roku w celu zachowania ze względów naukowych, przyrodniczych i krajobrazowych fragmentów lasu pochodzenia naturalnego położonych na skarpie rzeki Wkry.

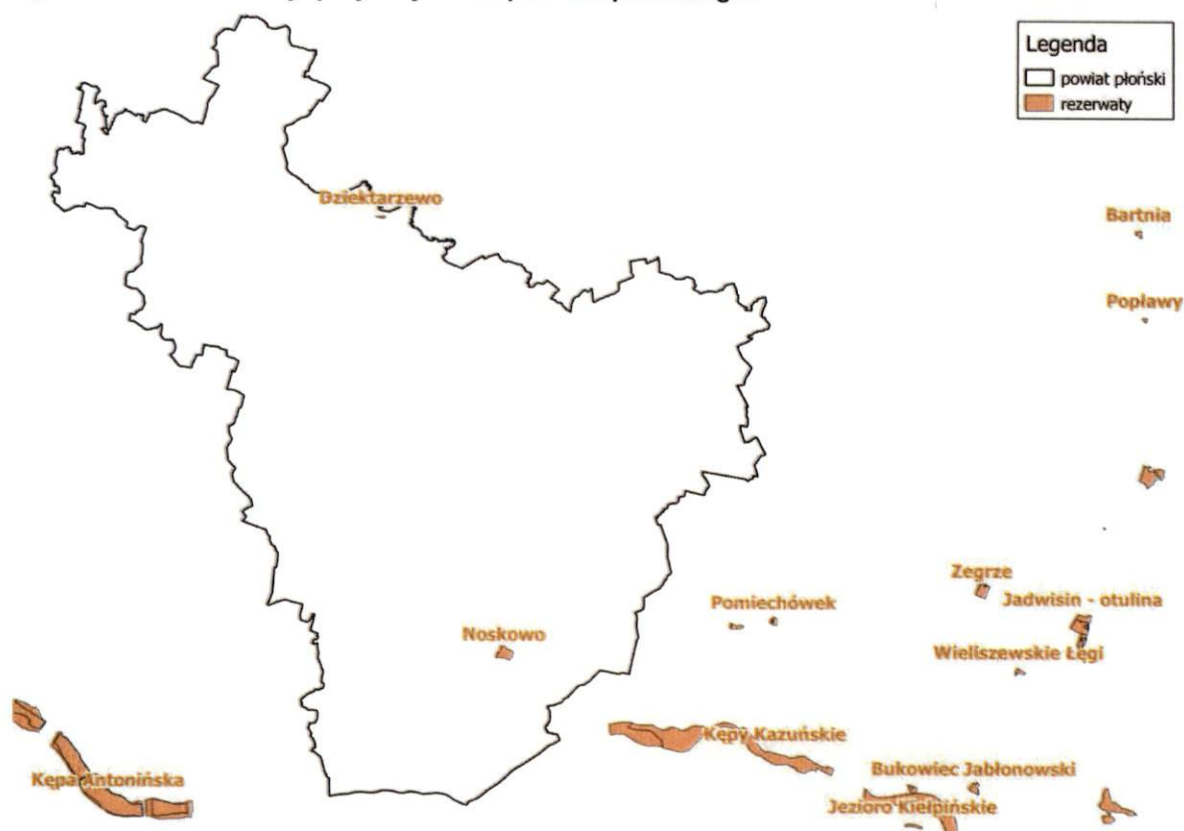
Noskowo

Rezerwat Noskowo jest rezerwatem leśnym, o powierzchni 75,79 ha, zlokalizowanym na terenie powiatu płońskiego. Został on powołany 1 stycznia 1977 roku w celu zachowania zbiorowisk lasów mieszanych o cechach naturalnych.

⁴ www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 19. Rezerwy przyrody na tle powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Obszary Chronionego Krajobrazu⁵

Równina Raciążska

Obszar Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska o powierzchni 10402 ha leży na szlaku odpływu wód glacjofluwialnych zlodowacenia Wisły. Jest to częściowo martwe dziś obniżenie ciągnące się pomiędzy dolinami górnej Skrzy i dolnej Wkry. Dno tego obniżenia na dziale wodnym obu rzek leży w poziomie około 110m. Pokrywają je zwydmione piaski, spod których miejscami odsłania się glina morenowa, występują tu również torfowiska.

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu (powiat płoński, płoński i sochaczewski)

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu położony na terenie powiatów płońskiego, płońskiego i sochaczewskiego i miasta Płock, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Naruszewski Obszar Chronionego Krajobrazu

Naruszewski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje atrakcyjny krajobrazowo fragment Wysoczyzny Ciechanowskiej od Nasielska do Pułtuska, z ostańcami wzgórz morenowych i kemowych, obszarami leśnymi i bagiennymi.

⁵ www.crfop.gdos.gov.pl

Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu

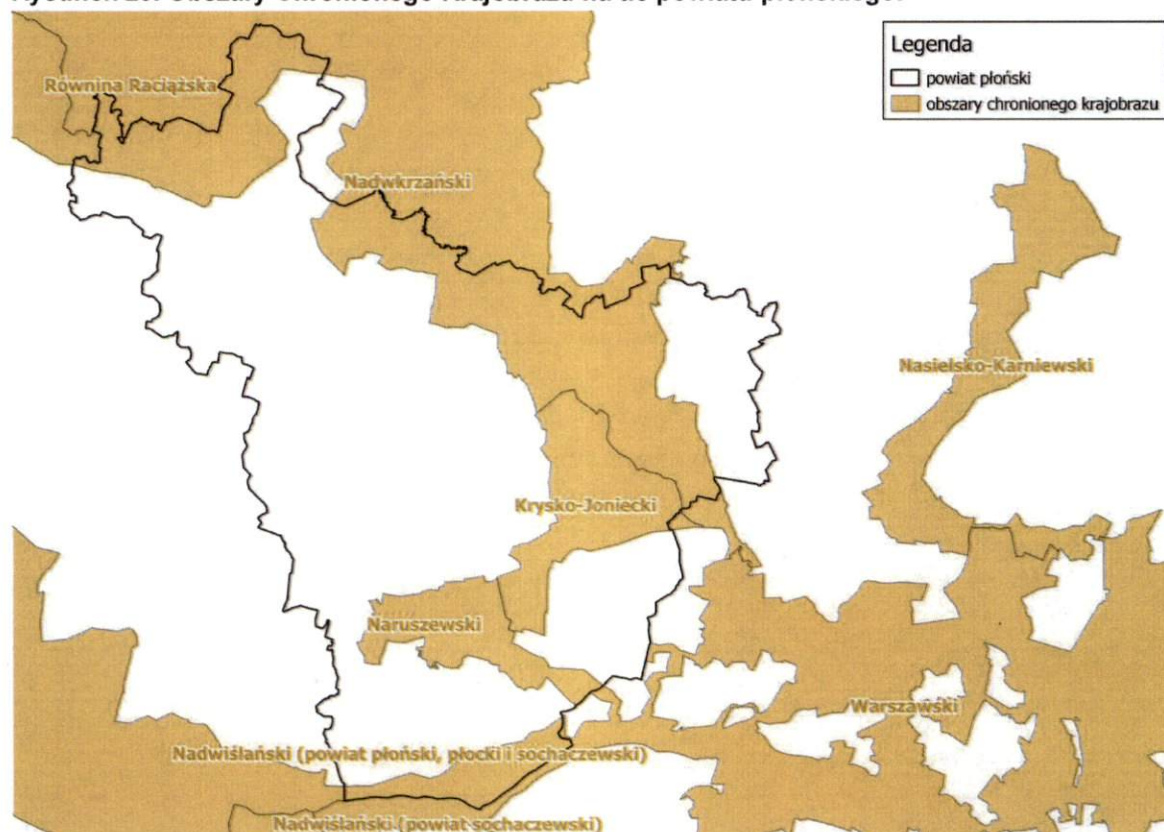
Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Wysoczyzny Płońskiej. Jest to morenowa równina urozmaicona łańcuchem wzgórz morenowych i kemowych o wys. do 100m n.p.m. o charakterze typowo rolniczym, niewielkimi powierzchniami leśnymi.

Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu

Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Wysoczyzny Ciechanowskiej, Doliny rzeki Wkry oraz Niziny Mazowieckiej. Jest to obszar o charakterze wybitnie rolniczym, z nielicznymi lasami i zadrzewieniami. Cenniejsze fragmenty lasów są chronione w rezerwach, m.in: Dziektarzewo i Gołuska Kępa - gdzie chronione są fragmenty lasu mieszanego porastającego skarpę rzeki Wkry.

Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Rysunek 20. Obszary Chronionego Krajobrazu na tle powiatu płońskiego.

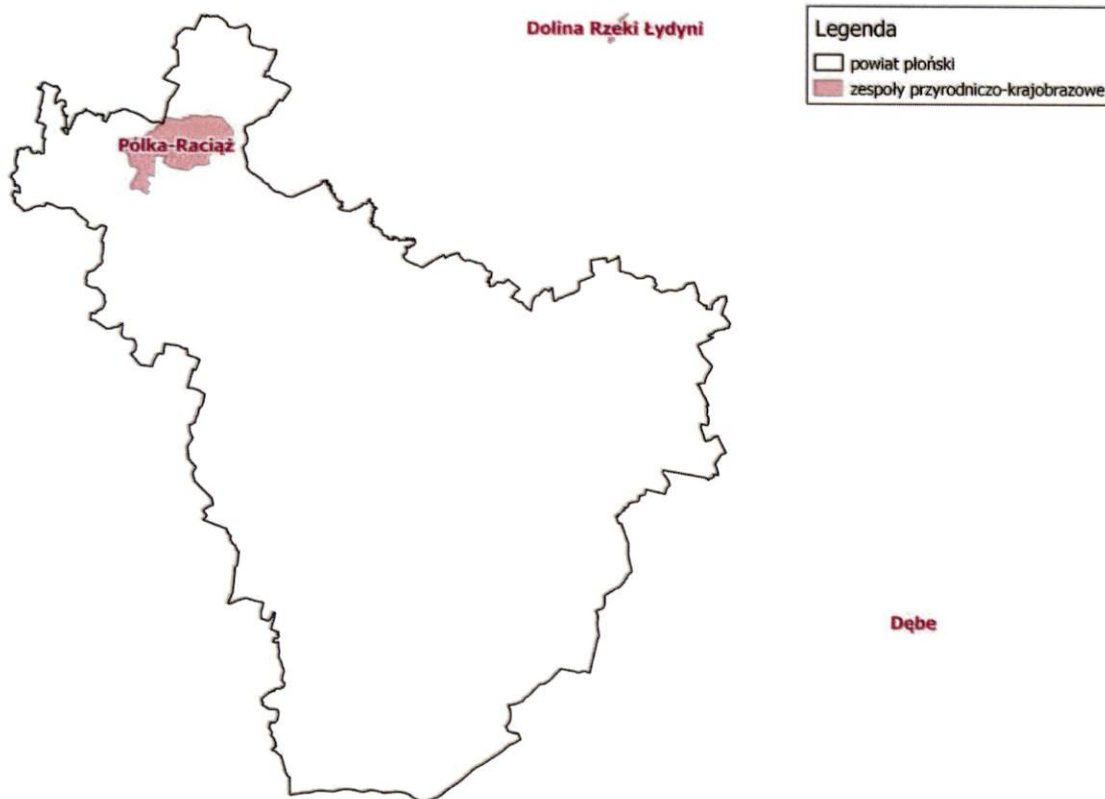
źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOS.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe⁶

Pólka-Raciąż

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Pólka-Raciąż ma powierzchnię 2 330,00 ha. Został on ustanowiony 4 października 2004 roku w celu zachowania fragmentu unikatowego układu geomorfologicznego i przyrodniczego na Równinie Raciąskiej.

Rysunek 21. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Pólka-Raciąż” na tle powiatu płońskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Użytki ekologiczne

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie powiatu płońskiego, zlokalizowane są 32 użytki ekologiczne. Zebrano je w tabeli poniżej.

⁶ www.crfop.gdos.gov.pl

Tabela 11. Użytki ekologiczne zlokalizowane na obszarze powiatu płońskiego.

L.p.	nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Powierzchnia	Rodzaj użytku nazwa	Cel ochrony	Wartość przyrodnicza	Rodzaj aktu nazwa	Akt prawny nazwa
1.	użytek 456	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 120, obręb Pieńki Rzewińskie	0,8200	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
2.	użytek 457	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 120, obręb Pieńki Rzewińskie	1,0300	naturalny zbiornik wodny	zbiornik wodny, bagno	zbiornik wodny, bagno	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
3.	użytek 458	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 23 L, działka o nr ewid. 192/2, obręb Dziektarzewo	0,4000	bagno	–	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
4.	użytek 459	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 115 cz.	1,0700	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
5.	użytek 460	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 20 cz.	0,2500	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
6.	użytek 461	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 52 cz.	2,1700	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Płońskiego do roku 2023 za lata 2021-2022

L.p.	nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Powierzchnia	Rodzaj użytku nazwa	Cel ochrony	Wartość przyrodnicza	Rodzaj aktu nazwa	Akt prawny nazwa
7.	użytek 462	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 160 cz.	0,3200	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
8.	użytek 463	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 20 cz.	2,4700	bagno	łąka, bagno	łąka, bagno	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
9.	użytek 464	1996-11-12	Gmina Baboszewo, ewidencja gruntów 117 cz.	1,0500	płaty nieużytkowanej roślinności	halizna (bagno)	halizna (bagno)	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
10.	Użytek 439	1996-11-12	Gmina Dzierżążnia, nr ewid. działki 183, Nowe Kunice	0,2500	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
11.	użytek 440	1996-11-12	Gmina Dzierżążnia, nr ewid. działki 71, lokalizacja: Siekluki	0,6100	bagno	nieużytek pokopalniany i bagno	nieużytek pokopalniany i bagno	zmiana	Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dn. 8.07.2005 w sprawie użytków ekologicznych
12.	użytek 437	1996-11-12	Gmina Naruszewo, ewidencja gruntów 10, 37	2,8600	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
13.	użytek 438	1996-11-12	Gmina Naruszewo, ewidencja gruntów 10	1,9600	kępa drzew i krzewów	zadrzewienie	zadrzewienie	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Płońskiego do roku 2023 za lata 2021-2022

L.p.	nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Powierzchnia	Rodzaj użytku nazwa	Cel ochrony	Wartość przyrodnicza	Rodzaj aktu nazwa	Akt prawny nazwa
14.	użytek 447	1996-11-12	Gmina Naruszewo, ewidencja gruntów 191	0,3100	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
15.	użytek 448	1996-11-12	Gmina Naruszewo, ewidencja gruntów 191	0,7400	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
16.	użytek 449	1996-11-12	Gmina Naruszewo, ewidencja gruntów 301	0,9000	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
17.	użytek 450	1996-11-12	Gmina Naruszewo, ewidencja gruntów 37	4,7700	bagno	bagno, zadrzewienia	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
18.	użytek 451	1996-11-12	Gmina Płońsk, ewidencja gruntów 259 cz.	0,4600	bagno	bagno	–	zmiana	Rozporządzenie Nr 16 Wojewody Mazowieckiego z dn. 23.07.2004 zmieniające rozporządzenie w sprawie wprowadzenia użytków ekologicznych na terenie województwa mazowieckiego
19.	użytek 452	1996-11-12	Gmina Płońsk, ewidencja gruntów 258 cz.	0,6900	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Płońskiego do roku 2023 za lata 2021-2022

L.p.	nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Powierzchnia	Rodzaj użytku nazwa	Cel ochrony	Wartość przyrodnicza	Rodzaj aktu nazwa	Akt prawny nazwa
20.	użytek 441	1996-11-12	Gmina Raciąż, ewidencja gruntów 404/1	2,5600	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
21.	użytek 442	1996-11-12	Gmina Raciąż, ewidencja gruntów 78 cz.	0,3500	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
22.	użytek 443	1996-11-12	Gmina Raciąż, ewidencja gruntów 78 cz.	3,0900	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
23.	użytek 433	1996-11-12	Gmina Sochocin, ewidencja gruntów 38 cz.	0,1000	płaty nieużytkowanej roślinności	nieużytek pokopalniany	nieużytek pokopalniany	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
24.	użytek 434	1996-11-12	Gmina Sochocin, ewidencja gruntów 238/7	0,5500	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
25.	użytek 435	1996-11-12	Gmina Sochocin, ewidencja gruntów 243 cz.	0,1000	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
26.	użytek 436	1996-11-12	Gmina Sochocin, ewidencja gruntów 114 cz.	9,1600	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Płońskiego do roku 2023 za lata 2021-2022

L.p.	nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Powierzchnia	Rodzaj użytku nazwa	Cel ochrony	Wartość przyrodnicza	Rodzaj aktu nazwa	Akt prawny nazwa
27.	użytek 453	1996-11-12	Gmina Sochocin, ewidencja gruntów 151 L/1, 152 L/2	2,0600	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
28.	użytek 454	1996-11-12	Gmina Sochocin, ewidencja gruntów 145 L/2	0,4500	płaty nieużytkowanej roślinności	nieużytek pokopalniany	nieużytek pokopalniany	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
29.	użytek 455	1996-11-12	Gmina Sochocin, ewidencja gruntów 146 L	1,0800	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
30.	użytek 444	1996-11-12	Gmina Załuski, ewidencja gruntów 95 cz	0,2600	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
31.	użytek 445	1996-11-12	Gmina Załuski, ewidencja gruntów 136 cz.	1,7200	bagno	bagno	–	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny
32.	użytek 446	1996-11-12	Gmina Załuski, ewidencja gruntów 325/1	2,7700	bagno	bagno, łąka	bagno, łąka	utworzenie	Rozporządzenie Nr 14/96 Wojewody Ciechanowskiego z dn. 30.10.1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny

źródło: www.crfop.gdos.gov.pl

Pomniki przyrody⁷

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie powiatu płońskiego, występuje 108 pomników przyrody. Przyjmują one postać jednoobektową (drzewa, głązy narzutowe) oraz wieloobektową (grupy drzew, często występujące jako szpalery).

Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu płońskiego wynosi 19 490,61 ha, co daje lesistość na poziomie 14,1 %. Wskaźnik lesistości jest niższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,5%. Strukturę lasów na terenie powiatu płońskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Struktura lasów położonych na terenie Powiatu Płońskiego.

Nazwa	Lasy ogółem	Lesistość	Lasy publiczne ogółem	Lasy prywatne ogółem
	2022			
	[ha]	[%]	[ha]	[ha]
Powiat płoński	19 490,61	14,1	9 925,61	9 565,00
Gmina miejska Płońsk	6,25	0,5	5,49	0,76
Gmina miejska Raciąż	2,75	0,3	0,00	2,75
Baboszewo	1 895,27	11,7	1 238,83	656,44
Czerwińsk nad Wisłą	565,36	3,9	109,36	456,00
Dzierżążnia	279,59	2,7	130,69	148,90
Joniec	1 702,89	23,3	177,96	1 524,93
Naruszewo	2 821,68	17,7	2 323,47	498,21
Nowe Miasto	3 383,28	28,7	1 343,31	2 039,97
Gmina wiejska Płońsk	859,07	6,8	350,56	508,51
Gmina wiejska Raciąż	3 736,26	15,4	1 505,26	2 231,00
Sochocin	3 340,96	27,3	2 191,57	1 149,39
Załuski	897,25	8,3	549,11	348,14

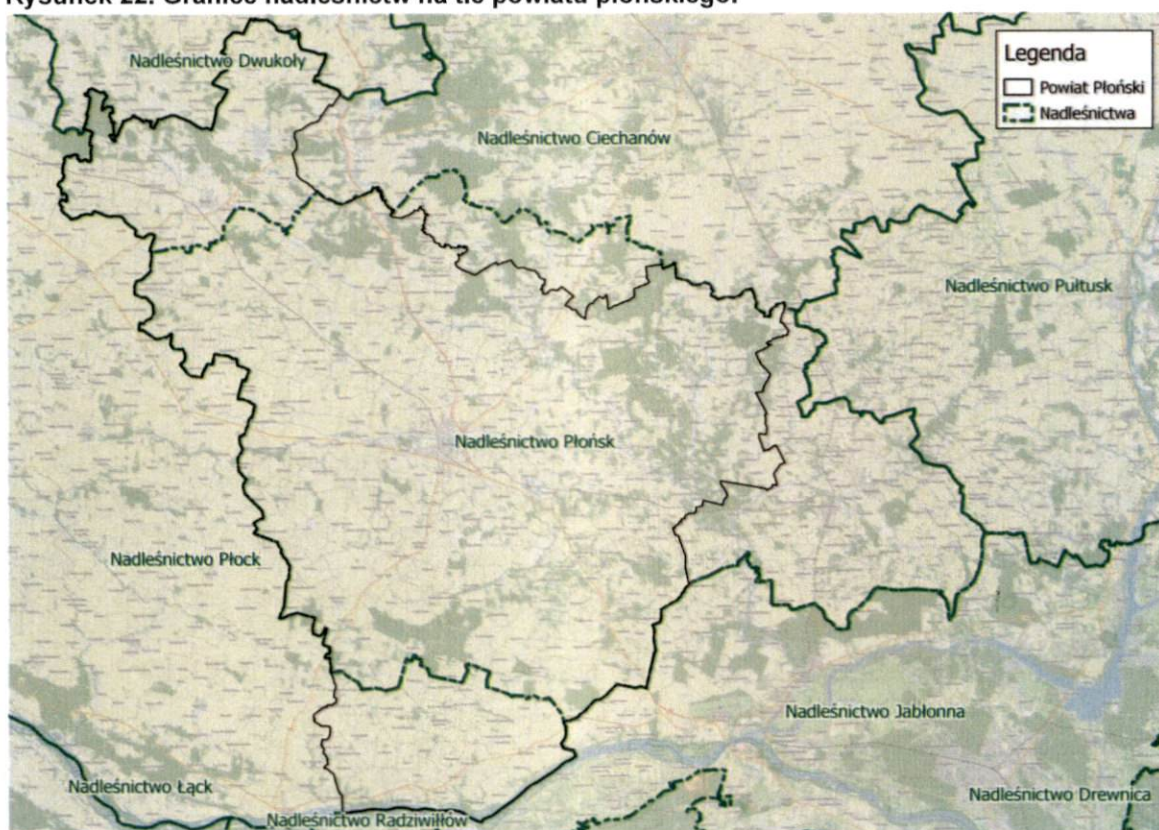
źródło: GUS

Lasy państwowe, znajdujące się na obszarze powiatu płońskiego, są zarządzane przez Nadleśnictwo Płońsk, Nadleśnictwo Ciechanów oraz Nadleśnictwa Płock. W przypadku lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, nadzór nad gospodarką leśną sprawuje Starosta Powiatu Płońskiego.

⁷ www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 22. Granice nadleśnictw na tle powiatu płońskiego.

źródło: Bank Danych o lasach

2.9. Zasoby kopalin

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2022 poz. 2556) złoża kopalin podlegają ochronie poprzez racjonalne gospodarowanie ich zasobami oraz kompleksowe wykorzystanie, wraz z kopalinami towarzyszącymi. Pod pojęciem złoża kopalin rozumie się naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Zgodnie z zapisami „Metodyki dokumentowania złóż kopalin stałych”, tak definiowane złożo musi posiadać naturalne cechy, dzięki którym jego eksploatacja może być uznana za technicznie możliwą i które pozwalają na rozpatrywanie jej jako realną z ekonomicznego punktu widzenia. Zasoby tak definiowanego złoża określane są tradycyjnie jako „geologiczne bilansowe”. Złożo, którego zasoby są tak kwalifikowane („złożo bilansowe”) musi charakteryzować się zespołem cech naturalnych, umożliwiających rozpatrywanie go jako obiekt możliwej eksploatacji. Części złóż, które nie spełniają tych warunków, klasyfikowane są jako pozabilansowe. Spośród zasobów bilansowych wyróżnia się zasoby przemysłowe (możliwe do wykorzystania w sposób ekonomicznie uzasadniony i przewidziane do eksploatacji) oraz nieprzemysłowe (niekwalifikujące się do wydobycia przy przyjętym sposobie zagospodarowania złoża).

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2023 poz. 633). Zgodnie z jej zapisami do prowadzenia działań takich jak: poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz podziemnego składowania dwutlenku węgla,

niezbędne jest uzyskanie koncesji. Stosownej koncesji udziela minister właściwy do spraw środowiska, marszałek województwa lub starosta – zgodnie z kryteriami wyznaczonymi ustawie Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2023 poz. 633).

Wykaz złóż kopalin zlokalizowanych na terenie powiatu płońskiego zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego (Bilans zasobów złóż kopalnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2022 r.).